

ÅRGÅNG 127 • NUMMER 2 • JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA • FEBRUARI 2003

Liahona

**Få andens rikedom
att blomstra, s 2**

**Sjutton dagars resa
till templet i São Paulo
i Brasilien, s 8**

Liahona

PÅ OMSLAGET

Foton av Craig Dimond, Steve Bunderson och Brian K Kelly. Bilden är arrangerad. Se "Stärk ditt inre jag", s 2.

OMSLAGET AV LILLA STJÄRNAN

Foto av Steve Bunderson. Bilden är arrangerad. Se "Vi bär vittne om honom", s 2.

SE s 8

ARTIKLAR

- 2 Budskap från första presidentskapet: Stärk ditt inre jag
James E Faust
- 12 Den gudomliga kärleken *Russell M Nelson*
- 25 Besökslärarnas budskap: Gör alla nödvändiga förberedelser
- 26 Jesu ord: Förlåtelse *Cecil O Samuelson jr*
- 30 Liknelsen om säden som växer i det fördolda
Wilfredo R López
- 36 Evangeliets klassiker: Tre liknelser — Det oförståndiga biet, Ugglexpressen och Två lampor *James E Talmage*
- 42 Sista dagars heliga berättar
Ett särskilt vittne om Jesus Kristus
Irene Coimbra de Oliveira Cláudio
Det fanns ingen tvekan *Guisepppe Martinengo*
En mycket speciell bordsduk *Juan Aldo Leone*
- 48 Så kan du använda *Liabona* februari 2003

UNGDOMSSIDORNA

- 8 Födelsedagsresa till templet
Kristen Winmill Southwick
- 18 Räkna med Maurice *Laury Livsey*
- 22 Frågor och svar: Hur kan jag hjälpa mina vänner förstå
kyskhetslagen?
- 33 Affisch: Bevara din frihet
- 34 Väckarklockan ringer *Isaac Kofi Morrison*
- 47 Visste du detta?

LILLA STJÄRNAN

- 2 Kom lyssna till en profets röst: Vi bär vittne om honom
Gordon B Hinckley
- 4 Samlingsstunden: Evangeliet är återställt *Vicki F Matsumori*
- 6 Förlåtelsens sten *Jane McBride Choate*
- 9 Tempelbilder
- 10 Försöker likna Jesus: Hjälper mamma
Vinny Ken Muramatsu de Oliveira
- 11 Berättelser ur Nya testamentet: Det första sakramentet;
Annat som Jesus undervisade om vid den sista måltiden
- 16 Sång: Jag går trofast i hans spår *Janice Kapp Perry*

SE s 18

Första presidentskapet:

Gordon B Hinckley, Thomas S Monson, James E Faust

De tolv kvorum:

Boyd K Packer, L Tom Perry, David B Haight,
Neal A Maxwell, Russell M Nelson, Dallin H Oaks,
M Russell Ballard, Joseph B Wirthlin, Richard G Scott,
Robert D Hales, Jeffrey R Holland, Henry B Eyring

Redaktör: Dennis B Neuenschwander

Rådgivande: J Kent Jolley, W Rolfe Kerr, Stephen A West

Studiekursavdelning:

Verkställande direktör: Ronald L Nighton

Redaktionschef: Richard M Romney

Grafisk chef: Allan R Loyborg

Redaktion:

Chefredaktör: Marvin K Gardner

Assisterande chefredaktör: Jenifer L Greenwood

Redaktör: Roger Terry

Assisterande redaktör: Lisa Ann Jackson

Redaktörsassistent: Susan Barrett

Tidskriftsassistent: Collette Nebeker Aune

Layoutavdelning:

Grafikansvarig: M M Kawasaki

Bildredaktör: Scott Van Kampen

Seniordesigner: Sharri Cook

Designer: Thomas S Child, Randall J Pixton

Produktionschef: Jane Ann Peters

Produktion: Reginald J Christensen, Denise Kirby,

Kelli L Pratt, Rolland F Sparks, Kari A Todd,

Claudia E Warner

Digital Prepress: Jeff Martin

Prenumerationsavdelning:

Prenumerationsansvarig: Kay W Briggs

Distributionschef: Kris T Christensen

Liahonas Sverigeredaktion:

Redaktör: Claes-Göran Edlund

Översättningstjänst

Box 17558

118 91 STOCKHOLM

Besöksadress: Mariatorget 1A

Tfn 08-556 029 80, Fax 08-556 029 89

Ansvärgivare för Kyrkorytt: Ulf Arne Girhammar

Redaktör: Birgitta Karlfeldt

Stora Hundens gata 618

136 64 Haninge

Tfn/Fax 08-745 07 26

Prenumeration eller ändring av adress sker genom din enhets tidskriftsombud eller direkt till Göteborg Sweden Service Center, Utländagatan 24, 412 80 Göteborg.
Tel: 031-77 88 976, fax 031-16 55 29. Priset för en helårsprenumeration är SEK 150:00 och betalas till pg 260353-8. Skriv: "Liahona".

Sänd manuskript och förfrågningar till Liahona,
Floor 24, 50 East North Temple, Salt Lake City,
UT 84150-3223, USA; eller e-mail till
cur-liahona-imag@ldschurch.org

Liahona (en term i Mormons bok som betyder "kompass" eller "vägvisare") publiceras på albanska, armeniska, bulgariska, cebuano, danska, engelska, estniska, fiji, finska, franska, haitiska, hiligaynon, holländska, ilocano, indonesiska, isländska, italienska, japanska, kambodjanska, kinesiska, kiribati, koreanska, kroatiska, lettiska, litauiska, malagasy, marshallesiska, mongoliska, norska, pangasinan, polska, portugisiska, rumänska, ryska, samoanska, singalesiska, slovenska, spanska, svenska, tagalog, tahitiska, tamil, telugu, thailändska, tjeckiska, tonga, tyska, ukrainska, ungerska, vietnamesiska, och waray. (Hur ofta den utkommer varierar för olika språk.)

© 2003 Intellectual Reserve, Inc. Med ensamrätt.
Tryckt i Förenta staterna.

For Readers in the United States and Canada:

February 2003 Vol. 127 No. 2. LIAHONA (USPS 311-480) Swedish (ISSN 1522-9246) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

BREV TILL REDAKTIONEN

INVIGNINGEN AV TEMPLET I PALMYRA

Jag har läst *A Liahona* (portugisiska) under en tid. Jag tycker särskilt mycket om president Gordon B Hinckleys budskap.

I septembernumret 2001 av *Liahona* läste jag en kort berättelse om profeten Joseph Smiths familj som hette "Återställelsens vagga", en mycket vacker berättelse. Mest rörande var utdraget ur invigningsbönen för templet i Palmyra i New York. Det var en enkel bön, men den var så storslagen att vi inte tvekade om vem som hade inspirerat den. Jag hade förmånen att få visa den för min familj och heltidsmissionärerna.

Messias Cassimiro Valente,

Rio Brancos församling,

Natals stav i Brasilien

EN KÄLLA TILL FRID OCH GLÄDJE

Liahona (spanska) är en källa till frid och glädje. Genom vår käre profets och apostlarnas inspirerade ord har jag fått undervisning, tröst, ledning, hopp och mycket kärlek. Ibland är budskapen särskilt riktade till mig, medan de andra gånger tycks riktade till min familj och andra. Anden lär mig vad jag ska stryka under och vad jag kan återge för andra.

Maria Carmen Holgado Moratal,

Alcoys gren,

Alcoys distrikt i Spanien.

"DET VIKTIGASTE FÖRST"

Varje gång jag läser konferensnumret av *Liahona* (spanska), hittar jag tal som stärker mig i mina svårigheter. Jag tyckte verkligen om talet "Det viktigaste först" av äldste Richard G Scott i de tolv apostlarnas kvorum i julinumret 2001 av *Liahona*. Jag har försökt att tillämpa hans ord på mig själv: "Gör det bästa du kan medan du är på jorden för att få en idealfamilj."

Jag är den enda medlemmen i kyrkan i min familj. När äldste Scott sade: "Låt inget hindra dig från att nå det målet", beslöt jag mig för att utnyttja varje tillfälle att dela med mig av mitt vittnesbörd till min familj.

Silvia Marisol Emérita García Bonito,

Los Planes församling,

San Salvadors stav i El Salvador.

GRATULATIONER TILL TEMPLET I NAUVOO

Gratulationer till återuppbyggnaden av templet i Nauvoo i Illinois. Jag tillhör inte er kyrka. Jag är präst i Community of Christ (Kristi gemenskap, som förr kallades Reorganiserade kyrkan). Jag hörde talas om templet i *Liahona* (tyska) som jag har läst i många år. Jag ger er mina bästa lyckönskningar. Må vår himmelske Fader vara med er alla.

Michael Schoepke,

Berlin.

Stärk ditt inre jag

PRESIDENT JAMES E FAUST

andre rådgivare i första presidentskapet

Aposteln Paulus önskan för efesierna var att Herren skulle låta dem få "kraft och styrka åt er inre människa genom [hans] Ande" (Efesiebrevet 3:16). På samma sätt består kyrkans grundläggande program i vår tid av att stärka sitt inre jag. Vårt mål är att alla ska känna evangeliets trygghet, kärlek och varma famn. Vår gudomliga Återlösare gav oss mönstret för hur vi uppnår detta när han befallde: "Du skall älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela ditt förstånd ... Du skall älska din nästa som dig själv" (Matteus 22:37, 39).

Vi söker bygga inre moralisk styrka och karaktärsfasthet hos kyrkans medlemmar i fullständig harmoni med följande uttalanden av nutida profeter och apostlar: "Vårt huvudsakliga syfte är att upprätta ... oberoende, flit, sparsamhet och självrespekt."¹ "Det verkligt långsiktiga syftet ... är att bygga upp karaktären hos kyrkans medlemmar, ... befria allt det bästa inom dem, och få andens dolda rikedom att blomstra, vilket är denna kyrkas

allmänna uppgift och ändamål och skäl till att finnas."²

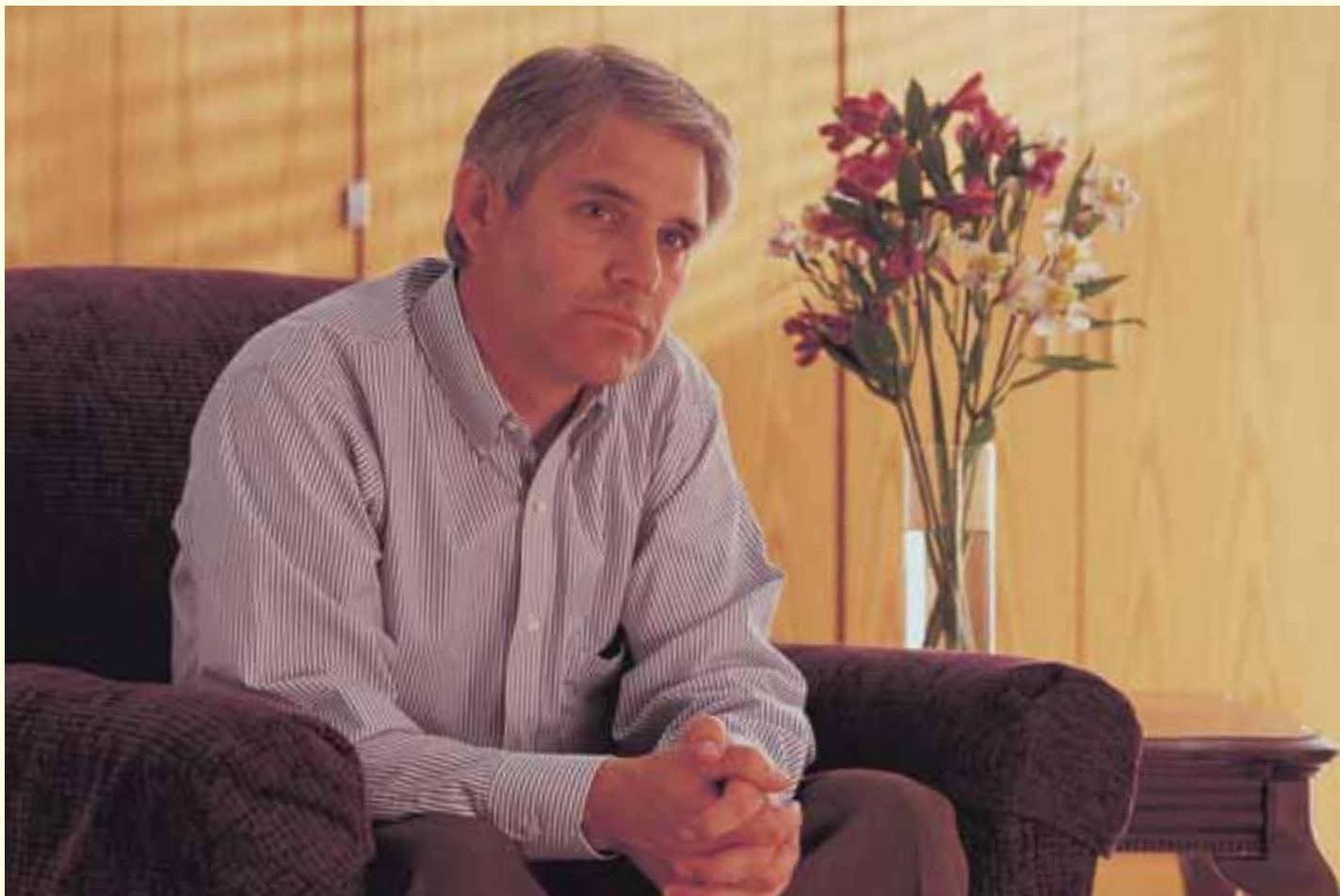
Våra prioriteringar

För att bygga upp inre styrka behöver vi kanske göra viss omprioritering av planering och aktiviteter i kyrkans lokala program. Vi utför Herrens verk bättre om våra ledstjärnor är uppenbarade principer snarare än specificerade aktiviteter.

När vi planerar att hjälpa, engagera och tjäna varandra, är de principer som bör hållas framför oss på en panoramascen av stora mått Frälsarens två storslagna befallningar till alla sina barn: Älska och tjäna Gud och älska och tjäna vår nästa. Planeringen måste börja med att anpassa aktiviteterna till medlemmarnas andliga behov, och därigenom också ge möjligheter för medlemmarna att delta i meningsfullt tjänande och, enligt deras val, i lämpliga kulturella, fortbildande, trivsamma och sociala aktiviteter som prästadömsledarna godkännt. Vi bör lägga på minnet att en viss aktivitets framgång inte alltid kan bedömas efter dess omfattning. I stället måste den mätas efter

Kyrkans grundläggande program är "att få andens dolda rikedom att blomstra", att stärka det inre jaget.

dess effekt på de människor som deltagit. Vi måste tydligt förstå att principer är viktigare än program och att människor är viktigare än organisationer. Vi försöker lära ut principer och riktlinjer snarare än att förespråka program när vi försöker stärka det inre jaget med Guds ande.

Våra handlingar

Vår framgång kan mätas bäst genom hur vi omsätter vår inre styrka i handling. Det som vår religion verkligen är kan bäst bedömas genom våra liv. Thomas Carlyle påminner oss om att "övertygelsen ... är värdelös tills den omsätts i handling".³ Om vi ska stärkas av Gud, av hans Ande, rådde president Harold B Lee (1899–1973) att medlemskapet i kyrkan "måste innebära mer än att bli medlem 'på kortet' i kyrkan med ett tiondekvitto, ett medlemskort, en tempelrekommendation och så vidare. Det betyder att övervinna tendenserna att kritisera och att sträva efter att ständigt förbättra sina inre svagheter och inte bara det yttre skenet."⁴

Vi inser att många av de vuxna ensamstående medlemmarna i kyrkan kanske inte har alla välsignelser de

En viktig del av det andliga inslaget inom oss alla är den tysta och heliga del från vilken vi kan känna en helgelse i vårt liv. Det är den del av oss dit ingen annan själ får tillträde. Det är den del som låter oss komma nära det gudomliga.

önskar just nu. Men de är jämlika med alla de heliga i sin möjlighet att hålla de två stora buden och att bli rikligen välsignade och stärkta därigenom. Kvaliteten på deras andlighet och hängivenhet mot Mästaren kan vara lika tillfredsställande för dem som för vem som helst. Kvaliteten på deras godhet mot andra kan på samma sätt vara lika meningsfull och givande som för vem som helst som tjänar andra. Säkerligen finns andlig insikt och vittnesbörd att tillgå för alla som uppriktigt söker det.

Allt är andligt

När de heliga stärks andligen stärks deras inre jag. Förmaningen till galaterna var: "Den som sår i sitt kött åker skall av köttet skörda undergång, men den

som sår i Andens åker skall av Anden skörda evigt liv" (Galaterbrevet 6:8). Problem kommer att ge med sig för en andlig lösning, eftersom de högre lagarna inbegriper det andliga. Herren sade: "Allting är andligt för mig, och jag har aldrig givit eder ... någon lag som var timlig" (L&F 29:34). Men att åberopa dessa högre lagar och sedan omsätta dem i handling, innebär inte att vi får rätt till högre *förmåner*, utan snarare kräver de att vi utför högre *plikter*.

Vi känner ofta att vi behöver hjälp som övergår våra naturliga talanger och förmågor för att hitta rätt i en komplicerad, problemfylld och svår värld. Profeten Alma tydliggjorde källan till sin insikt om många ting: "Guds helige Ande har kungjort dem för mig" (Alma 5:46). Många i denna värld går nu på livets gator och bakgator i rädsla för sitt liv, men om de hade inre styrka och trygghet, skulle det inte finnas någon anledning att känna oro. Frälsaren sade: "Var inte rädda för dem som dödar kroppen men inte kan döda själen" (Matteus 10:28).

Helandet av det inre jaget

Helandet som vi alla så ofta behöver är helandet av vår själ och ande. Det kan ske genom en överföring av det andliga till vårt liv. Den sjunde trosartikeln säger att vi, tillsammans med andra andliga gåvor, tror på helbrägdagörelsens gåva. För mig omfattar denna gåva både kroppsligt och andligt helande. Den Helige Anden viskar frid till själen, och denna andliga tröst kommer genom att åberopa andliga gåvor, som påkallas och uppenbaras på många olika sätt. De är rikliga, ymniga och överflödande i kyrkan idag. De flödar från den

ödmjuka och rättmätiga användningen av ett vittnesbörd. Kristus är den store Läkaren som uppstod från de döda "med läkedom under sina vingar" (Andra Nephi 25:13), och Tröstaren är den verksamma kraft som helar.

Om vi ytterligare ska stärka vårt inre jag, måste vårt inre jag luttras och renas från överträdelse. Umgänge med det onda gör att hela vår varelse dör andligt. Den andliga kranen i vårt liv vrids inte på förrän vi renats från alla överträdelser, särskilt från moraliskt fördärv. Jag syftar inte bara på sexuella synder utan på alla former av felaktigt handlande, däribland lögn, fusk, stöld och att medvetet eller vårdslöst skada andra.

Våra andliga känslor

En viktig del av det andliga inslaget inom oss alla är den tysta och heliga del från vilken vi kan känna en helgelse i vårt liv. Det är den del av oss dit ingen annan själ får tillträde. Det är den del som låter oss komma nära det gudomliga, både i och bortom denna värld. Denna del av oss själva är reserverad för bara oss och vår Skapare. Vi öppnar portarna till den när vi ber. Det är hit som vi kan dra oss tillbaka och meditera. Det är möjligt för den Helige Anden att bli kvar hos oss i denna särskilda del av oss. Det är en plats för särskild gemenskap. Det är huvudcellen av vårt andliga batteri. Men denna stora kraftkälla dör när vi tillåter synden att tyst smyga sig in i vårt liv. Romarna påmindes: "Köttets sinne är död, men Andens sinne är liv och frid" (Romarbrevet 8:6).

När vi åtar oss att stärka den inre själen, flyttar vi oss bortom oro för ting som vi kan hålla och äga. En vis man sade: "En själs

Den Helige Anden viskar frid till själen, och denna andliga tröst kommer genom att åberopa andliga gåvor. Kristus är den store Läkaren som uppstod från de döda "med läkedom under sina vingar", och Tröstaren är den verksamma kraft som helar.

Må vi stärkas
i vårt inre
jag med
kraft genom hans
Ande, för andlighet
är som solsken: Den
går in i den orene
och fläckas inte.

rikedom mäts i hur mycket den kan känna,
dess fattigdom av hur lite den kan känna.”⁵

Det eviga inre jaget

Den inre själen, med allt vad den har inom sig, är det som fortsätter bortom detta liv. En eftertänksam författare påminner oss: ”Allt här, utom människans själ, är en passerande skugga. Den enda substans som består finns inuti.”⁶

Vi finner tröst i kunskapen om att de som stärker sitt inre jag ska se Guds ansikte. Herren själv sade: ”Det skall ske, att varje själ, som överger sina synder, kommer till mig, åkallar mitt namn, lyder min röst samt håller mina befallningar, skall få se mitt ansikte och veta, att jag är” (L&F 93:1). Edna S:t Vincent Millay påminner oss:

*Själen kan slita himlen i sär
och låta Guds anlete skina där.*⁷

Om vårt inre jag ska stärkas, måste en stor ödmjukhet nå vår inre varelse. Gideon sade om sig själv: ”Min ätt är ju den oansenligaste i Manasse och jag själv den ringaste i min fars hus” (Domarboken 6:15). Gideon blev sedan hjälten som befriade Israel från midjaniternas förtryck.

I Gamla testamentet står det: ”Mose var en mycket ödmjuk man, mer än någon annan människa på jorden” (Fjärde Moseboken 12:3). Mose var en av de största profeter som någonsin har levat och författade fem böcker i Gamla testamentet.

Andligt solsken

I mitt sökande efter inre styrka uttrycker jag min respekt, uppskattning och tacksamhet

för första presidentskapets exempel, andra generalauktoriteter och en mängd andra goda män och kvinnor i denna kyrka över hela världen som orubbligt står emot de onda vindar som blåser och krafterna av otrygghet, tvivel och förödelse omkring oss. Genom Guds Ande känner de igen falskheten i de ljuva rösterna och bedrägeriets sirensång bland oss, röster som talar för omedelbar tillfredsställelse och inte erbjuder några bestående relationer i livet och som lär oss att vi har obetydligt ansvar för våra missgärningar. Med trofasta händer och heliga hjärtan står dessa ståndaktiga själar som trumpetare på rättfärdighetens, hoppets och den inre fridens vaktorn.

Den kvalmiga dimma som skymmer ert livs slingrande stigar och färdvägar försvinner i det andliga solsken som bara kommer från Gud. Detta andliga solsken skiner inte såvida vi inte flitigt och ödmjukt söker att åtnjuta hans Ande, för att ”Herren fordrar hjärtat och ett villigt sinne” (L&F 64:34).

Guds ande kan alltid vara hos oss, även i livets överhettade ugnar som vi kanske kastas i, så att de som ser oss alltid ser att vi har en helig följeslagare. Nebukadnessar erfor detta när han såg in i den brinnande ugnen och anmärkte: ”Var det inte tre män vi band och kastade i elden? ... Ändå ser jag nu fyra män som går lösa och lediga inne i elden, och de är helt oskadda. Och den fjärde ser ut som en gudason” (Daniel 3:24–25).

Må våra tankar och handlingar visa en inre, andlig frid och styrka. Må vi ha fullständig tro på att allt är möjligt för Gud och minnas att genom vår lydnad kan allt visas oss genom hans Helige Ande. ”Den som sår i Andens

Den kvalmiga dimma som täcker ert livs slingrande stigar och färdvägar försvinner i det andliga solsken som bara kommer från Gud. Detta andliga solsken skiner inte såvida vi inte flitigt och ödmjukt söker att åtnjuta hans Ande.

åker skall av Anden skörda evigt liv" (Galaterbrevet 6:8).

Och när vi sår i vår ande, må vi då stärkas i vårt inre jag med kraft genom hans Ande, för andlighet är som solsken: Den går in i den orene och fläckas inte. Må vårt liv vara sådant att det andliga inom oss må höja sig uppåt, förbi det låga, det tarvliga och det onda, och helga vår själ. ■

SLUTNOTER

1. Heber J Grant, i Conference Report, okt 1936, s 3.
2. Albert E Bowen, *The Church Welfare Plan* (studiekurs i evangeliets lära 1946), s 44.
3. I Martin H Manser, sammanst, *The Westminster Collection of Christian Quotations* (2001), s 2.
4. *Kyrkans presidents lärdomar: Harold B Lee* (2000), s 41.
5. William Rounseville Alger.
6. W E Channing.
7. "Renascence", *Renascence and Other Poems* (1917), s 14.

FÖRSLAG TILL HEMLÄRARNA

När ni har förberett er under bön, dela då med er av detta budskap och använd en metod som uppmuntrar till att alla som ni undervisar deltar. Här följer några exempel:

1. Fråga familjen vad man kan göra för att stärka sin fysiska kropp, som att träna, äta rätt och få tillräckligt med vila och sömn. Be dem sedan ge förslag från president Fausts budskap på hur man bygger inre moralisk styrka. Bär vittnesbörd om hur några av dessa förslag har hjälpt dig att motstå otrygghet, tvivel och frestelser.

2. Visa familjen ett batteri och gå igenom hur ett batteri fungerar. Hur liknar vår andlighet ett batteri? Läs avsnittet "Våra andliga känslor" och diskutera hur vi kan ladda våra andliga batterier.

3. Inbjud familjen att diskutera fördelarna vi får från solen. Läs med dem avsnittet "Andligt solsken". Diskutera hur andligheten är som solskenet och synden som kvalmig dimma. Hur sade president Faust att vi kan öka det andliga solskenet i vårt liv?

Födelsedagsresa

TILL TEMPLET

KRISTEN WINMILL SOUTHWICK

15-årsdagar är något särskilt för unga kvinnor i Brasilien. Och Priscilas viktiga firande var till och med ännu mer speciellt än en traditionell fest eller dans — hon reste med båt och buss till templet.

Med åren har Brasilien blivit känt för sina skickliga fotbollslag, vita stränder och sitt tropiska klimat. Men kraften bakom denna pulserande, livfulla kultur är kanske dess största tillgång: de varma, glada människorna. Att ha trevligt och vara med vänner och familj är det centrala i de flesta aktiviteterna. Och bland de viktigaste dagarna som en ung brasiliansk kvinna ser fram emot mest är när man firar hennes 15-årsdag. Familjerna sparar ibland pengar i årtal till en påkostad kväll med mat, dans och presenter för att fira att hon blivit myndig.

Priscila Vital, medlem i Rio Negro stav i Manaus i Brasilien, var tvungen att fatta ett svårt beslut om hur hon skulle fira sin 15-årsdag. Priscilas födelsedag skulle äga rum medan hennes mamma, Francilene,

var mitt i en 17-dagars stavsresa till templet i São Paulo. Francilene hade sparat pengar i tre år för att kunna besöka templet för första gången och hon hade nog mycket pengar för att antingen ta med sig Priscila eller ge henne ett traditionellt 15-årsfirande när hon kom tillbaka. Priscilas beslut försvårades av att de flesta av hennes nära släktingar tillhörde andra kyrkor och hade väntat ivrigt på hennes födelsedag i flera år. De förstod inte vikten av att besöka templet.

”Alla mina mostrar och fastrar och morbröder och farbröder ville att jag skulle stanna hemma och fira födelsedag, särskilt eftersom jag är den enda flickan i min familj”, säger Priscila. ”När jag bestämde mig för att åka till templet, var det ett fint tillfälle för mig att visa dem hur viktigt det faktiskt var för mig.”

Priscilas familj döptes in i kyrkan 1991 men blev mindre aktiv strax efter dopet. I början av 1998 började Priscilas

Trofasta medlemmar från Manaus (ovan, längst till höger) reser en lång sträcka med båt och buss till São Paulo (ovan) varje år. Priscila kunde utföra dop för de döda i templet, och hon hoppas att kunna återvända dit en dag med hela sin familj (höger).

vän undersöka kyrkan och frågade om Priscila ville följa

med henne till seminariet.

”Jag hade gått i en annan kyrka, men jag förstod aldrig vad de undervisade om. I seminariet verkade allt vettigt och jag kunde förstå evangeliet. Till slut vittnade Anden för mig att Joseph Smith var en Guds profet. När jag förstod att han var en profet var det så härligt och så underbart att jag grät”, säger Priscila.

Priscilas mamma Francilene tyckte om att välkomna församlingens unga kvinnor hem till sig. Hon stödde Priscilas kyrkobesök och började snart gå regelbundet hon också. Francilene verkar nu som Hjälpföreningens president i sin församling.

Ett vittne om växande tro

Priscilas omvändelse till evangeliet är ett av många underverk som sker i Manaus. Den livliga hamnstaden med 1,5 miljoner invånare är industri- och handelscenter i Amazonas flodområde. De första missionärerna för kyrkan kom till djungelstaden för 23 år sedan. Sedan dess har kyrkan i Manaus växt till fem stavar, en mission och 14 000 medlemmar.

Som vittne om den växande tron hos Manaus medlemmar, reser varje år mellan 150

och 200 medlemmar i Manaus på en tempelresa för flera stavar till templet i São Paulo, det mest lättillgängliga templet i Brasilien. På grund av den täta skogen som omger staden är enda sättet att resa från Manaus till São Paulo med båt eller flygplan. Flygbiljetter är mycket dyra, så för åtta år sedan anordnade stavspresidentskapen i staden en årlig tempelresa där man hyr en båt och bussar för dem som vill åka till templet. Genom att dela på kostnaderna har medlemmarna råd att resa till templet med sina familjer.

Resan börjar med en fyra dagars båtresa till Porto Velho, en brasiliansk stad nära gränsen till Peru och Bolivia. Därifrån reser medlemmarna i hyrda bussar som tar dem till São Paulo på ytterligare tre dygn, där de bor i lägenheter i anslutning till templet som kyrkan äger. Under fyra dagar utför de tempeltjänst och sedan reser de samma väg tillbaka hem igen.

Priscila förberedde sig för tempelresan genom att studera tal om templet från generalkonferensen tillsammans med sin mor, läsa kyrkans tidningar och studera skrifterna. Hon samlade också namn från fyra generationer på sin fars sida av familjen, så att hon kunde utföra ställföreträdande dop för dem. Priscilas mamma samlade släktforskningsuppgifter för fyra generationer på sin sida av familjen.

När de 185 medlemmarna lämnade Manaus i båt, hjälpte Priscila och fem andra unga kvinnor i sällskapet till att passa de barn som var i primäråldern och att laga mat. På natten sov de i hängmattor på båtdäcket för att försöka hålla sig svala i det heta djungelklimatet.

”Att resa med alla andra var så andligt eftersom de var så glada och ivriga att åka till templet”, säger Priscila. ”De flesta hade aldrig varit i templet, så nästan ingen visste precis vad man kunde vänta sig. Alla sjöng sånger och läste skrifterna tillsammans. Vi var så eniga.”

Bussresan var den svåraste delen av resan eftersom bussarna körde både dag och natt i tre dygn och medlemmarna inte kunde röra sig så mycket. Därför fick många av medlemmarna svåra smärtor och svullnader i benen.

Äntligen framme

När de kom fram till templet gav sig Priscila genast av till doprummet för att utföra dop för de döda, medan hennes mamma gick till en annan del av templet för att få sin begåvning. Priscila var i templet varje dag fastän det var första gången hon var i storstaden São Paulo.

”Jag tillbringade min 15-årsdag i templet. När den som var ansvarig för dopen upptäckte att det var min födelsedag, sade han att han hade en present till mig”, förklarar

Priscila. ”Så många kommer till templet att de flesta får utföra dop för bara fem personer. Han gav mig en stor hög namn på personer som behövde få dop utfört för sig. Han kunde inte ha gett mig en bättre present.”

Priscilas mamma berättar om andra förändringar som inträffade i Priscilas liv: ”Sällskapet på tempelresan påverkade henne andligen. Hon var ett ljus för alla de andra medlemmarna. Alla kom tillbaka annorlunda. På bussresan hem tyckte vi att vårt uppträdande och våra ansikten hade förändrats — vi var så glada allihop.”⁴

Priscilas föredöme och villighet att dela med sig av evangeliet hjälpte många av hennes släktingar och vänner att sluta sig till kyrkan. En av dem, hennes moster, återvände nyligen från en mission i Brasilienmissionen Recife. Nu uppmuntrar Priscila sin far och två bröder att förbereda sig för att besöka templet så att de kan

beseglas som familj — något hon hoppas ska inträffa snart.

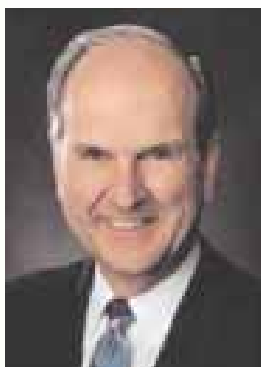
För Priscila var det inget offer att avstå från sitt 15-årsfirande. ”När det var dags att åka hem, ville jag inte åka därifrån”, säger Priscila. ”Allt jag vill göra är att spara pengar så att jag kan komma tillbaka till templet så fort som möjligt.” ■

Kristen Winnill Southwick tillhör Westons andra församling i Bostons stav i Massachusetts i USA.

Den gudomliga

ÄLDSTE RUSSELL M NELSON

i de tolv apostlarnas kворum

I dagens värld, som skälver av terror och hat, är vår kunskap om den gudomliga kärleken av yttersta vikt. Vi har ansvaret att förstå och vittna om att vår himmelske Fader och Jesus Kristus är förhärligade, levande och kärleksfulla personer. ”Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att den som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv.”¹ Jesus ”så älskade världen, att han utgav sitt eget liv, på det att var och en som tror må bli Guds son”.² Ja, Fadern och Sonen är ett — i uppsåt och kärlek.³

Den gudomliga kärleken är fullkomlig och oändlig

Deras kärlek är gudomlig. Skrifterna beskriver den också som fullkomlig.⁴ Den är oändlig eftersom försoningen var en kärleksgärning för alla som någonsin levat, som nu lever och som någonsin kommer att leva.⁵ Den är också oändlig eftersom den övergår tiden.

Den gudomliga kärleken är bestående

Den gudomliga kärleken är bestående:⁶ ”HERREN ... håller fast vid sitt förbund och sin nåd i tusen släktled, när man älskar honom och håller hans bud.”⁷

Den gudomliga kärleken är allomfattande

Den gudomliga kärleken är allomfattande.⁸ Gud ”låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga”.⁹ Jesus är världens ljus,¹⁰ som ger liv

och lag åt allt.¹¹ ”Han inbjuder ... alla att komma till sig ... Han förmenar ingen som kommer till honom, svart eller vit, träl eller fri, man eller kvinna.”¹² Och alla inbjuds att be till vår Fader i himlen.¹³

Den gudomliga kärleken är också villkorlig

Fastän den gudomliga kärleken kan kallas fullkomlig, oändlig,

Vid Frälsarens inbjudan att följa honom lämnade Petrus och Andreas lydigt sina nät och fick därigenom stora välsignelser. Också vi blir välsignade när vi ödmjukt lyder hans befallningar.

kärleken

Fastän den gudomliga kärleken kan kallas fullkomlig, oändlig, bestående och allomfattande, kan den inte korrekt kallas villkorslös.

bestående och allomfattande, kan den inte korrekt kallas *villkorlös*. Ordet finns inte i skrifterna. Å andra sidan bekräftar många verser att den högre sortens kärlek som Fadern och Sonen känner till var och en av oss — och vissa gudomliga välsignelser som härstammar från den kärleken — är *villkorlig*. Innan jag citerar exempel vill jag hänvisa till olika former av villkorsuttryck i skrifterna.

Villkorsuttryck

Flera former av villkorsuttryck finns i skrifterna:

- "Om ... [vissa förutsättningar föreligger], så ... [följer vissa konsekvenser]." (Indikatorerna *om* och *så* kan vara utskrivna eller antydda.)
- "Om så sker att, ... [vissa förutsättningar föreligger], ... [följer vissa konsekvenser]."14
- "Den som inte ... kan inte ..."15
- "Pröva ... om ..." Till exempel uppenbarar en vers, som har att göra med vår skapelse, ett huvudskäl till vår vandring här på jorden: "Vi vilja *pröva* dem med detta för att se, *om* de vilja göra allt vad Herren, deras Gud, befäller dem."16 Livet här är en tid av jordisk

I den slutliga domen kommer Frälsaren att döma oss enligt vår lydnad under jordelivet. Våra tankar och handlingar avgör om vi gör oss förtjänta av himmelskt godkännande.

prövning. Våra tankar och handlingar avgör om vårt jordiska provotillstånd gör oss förtjänta av himmelskt godkännande.¹⁷

Den gudomliga kärlekens villkorliga natur

Om vi har mönstren för villkorliga uttalanden i skrifterna i åtanke, kan vi notera många verser som tillkännager för oss den gudomliga kärlekens villkorliga natur.

Exemplen inbegriper:

- "Om ni håller mina bud, [så] förblir ni i min kärlek, liksom jag har hållit min Faders bud och förblir i hans kärlek."¹⁸
- "Om I icke hållen mina bud, [så] skall icke Faderns kärlek förbliva hos eder."¹⁹
- "Om någon älskar mig, [så] håller han fast vid mitt ord, och min Fader skall älska honom."²⁰
- "Jag älskar dem som älskar mig, och de som söker mig, de finner mig."²¹
- "Gud gör inte skillnad på människor, utan tar emot den som fruktar honom och gör det som är rätt, vilket folk han än tillhör."²²
- Herren "älskar dem som vilja hava honom till sin Gud".²³
- "Den som har mina bud och håller fast vid dem, han är den som älskar mig. Den som älskar mig skall bli älskad av min Fader, och jag skall älska honom och uppenbara mig för honom."²⁴

De gudomliga välsignelsernas villkorliga natur

Det är lika tydligt att vissa välsignelser kommer från en kärleksfull Gud bara *om* de villkor som krävs uppfylls.

Exemplen inbegriper:

- "Om du går på mina vägar och håller fast vid mina stadgar och bud, ... *då* skall jag ge dig ett långt liv."²⁵
- "Om du vandrar efter mina stadgar och följer mina föreskrifter och håller fast vid alla mina bud ... [*då*] skall jag på dig uppfylla mitt ord."²⁶
- "Jag, Herren, är bunden, när I gören vad jag säger, men när I icke gören vad jag säger, haven I intet löfte."²⁷
- "När vi erhålla någon välsignelse från Gud, så sker detta genom lydnad för den lag, enligt vilken den är lovad."²⁸
- "Varje rike har fått en lag, och varje lag har vissa gränser eller villkor."²⁹

Herren förklarar: "Alla som vilja hava välsignelse av mina händer måste lyda den lag och de villkor, som blivit givna i och för den välsignelsen ...

Det nya och eviga förbundet instiftades för min härlighets fullhets skull, och den som erhåller en fullhet därav måste och skall lyda lagen; annars skall han bliva fördömd, säger Herren Gud ...

Denna lags villkor äro följande: Alla förbund, fördrag, förpliktelser, förbindelser, eder, löften, överenskommelser, sammanlänknings, föreningar och förhoppningar, vilka icke ske eller äga rum och beseglas ... genom honom som

är smord ... hava ingen giltighet, verkan eller kraft i eller efter uppståndelsen från de döda."³⁰

Andra lagar syftar till att välsigna oss här på jorden. En sådan lag är tionde: "För in allt tionde i förrådshuset, ... *Pröva* mig nu i detta, säger HERREN ... *om* jag inte kommer att öppna för er himlens fönster och låta välsignelse strömma ut över er i rikt mått."³¹ En sådan välsignelse är *villkorlig*. De som inte betalar tionde har inget löfte.³²

Återigen, "allt vad han fordrar av eder är, att I hållen hans bud, och han har lovat ... att *om* I hållen hans bud, skolen I hava framgång i landet. Han förändrar aldrig vad han sagt och fördenskull välsignar han eder och giver eder framgång *om* I hållen hans bud."³³

Varför är den gudomliga kärleken villkorlig? Därför att Gud älskar oss och vill att vi ska vara lyckliga. "Lycka är vår tillvaros syftemål och bestämmelse och skall bliva dess slutmål, *om* vi fullfölja den väg, som leder till lycka. Den vägen är dygd, uppriktighet, trofasthet, helighet och hållandet av Guds befallningar."³⁴

Vårt försvar mot falska läror

Om vi inser att gudomlig kärlek och gudomliga välsignelser inte är "villkorslösa", kan det bevara oss från vanliga villfarelser som dessa: "Eftersom Guds kärlek är villkorslös, kommer han att älska mig oavsett ...", eller "Eftersom 'Gud är kärlek',³⁵ kommer han att älska mig villkorslöst, oavsett ..."

Dessa argument används av antikrister för att söka vinna människor med bedräglighet. Nehor, till exempel, framhävde sig själv genom att undervisa falska lärdomar: Han "förklarade ... för alla, att hela människosläktet skulle bliva frälst på den yttersta dagen, ... Herren hade nämligen skapat alla människor ... varför *alla människor* slutligen *skulle hava evigt liv*."³⁶ Sorgligt nog trodde en del av folket på Nehors falska slutledning och villkorslösa begrepp.

VAD MENAS MED VILLKORLIG?

Det engelska ordet för *villkorlig* — *conditional* — kommer från latinska rötter. *Con* betyder "med" och *dicere* betyder "att tala". Alltså betyder *conditional* att "gränser eller villkor har getts muntligen".

Termen *villkorslös* betyder "utan villkor eller begränsningar; allmän."

DEN SLUTTIGA DÖDEN, AV JOHN SCOTT

Våra barn ska undervisas om att de får välsignelserna av Guds kärlek genom att först lyda hans bud.

Den gudomliga kärleken och syndaren

Innebär detta att Herren inte älskar syndaren? Givetvis inte. Den gudomliga kärleken är oändlig och allomfattande. Frälsaren älskar både helgon och syndare. Aposteln Johannes bekräftade: "Vi älskar därför att han först har älskat oss."³⁹ Och när Nephi hade sett Herrens jordiska verksamhet i en syn, sade han: "För sin ogudaktighets skull kommer världen att akta honom för intet. Därför skola de gissla honom, och han skall lida det med tålmod, de skola slå honom, och han skall tåligt lida, ja, de skola bespotta honom, och han tager det med tålmod till följd av sin *ömma kärlek* och långmodighet emot människornas barn."⁴⁰ Vi vet hur omfattande Återlösarens kärlek är eftersom han dog så att *alla* som dör kan leva igen.⁴¹

Odödlighet och evigt liv

Gud förklarade att hans verk och hans härlighet är att "åvägabringa odödlighet och evigt liv för människan".⁴² Tack vare försoningen är gåvan odödlighet *villkorlös*.⁴³ Den större gåvan evigt liv är däremot *villkorlig*.⁴⁴ För att vi ska bli värdiga den, måste vi förneka oss all ogudaktighet⁴⁵ och ära templets förrättningar och förbund.⁴⁶ Guds kärleks praktfulla bukett — däribland evigt liv — inbegriper välsignelser som vi måste göra oss värdiga av, inte rättigheter som vi kan vänta oss oavsett värdighet. Syndare kan inte vända hans vilja till sin och kräva att han välsignar dem i deras synd.⁴⁷ Om de vill njuta av varje blomma i hans vackra bukett måste de omvända sig.⁴⁸

Råd om att omvända oss

President Brigham Young (1801–1877) förklarade: "Varje välsignelse som Herren erbjuder sitt folk är villkorlig. Villkoren är: 'Lyd min lag, håll mina bud, vandra i mina förrättningar, följ mina stadgar, älska barmhärtigheten, ... håll er rena inför lagen, och då får ni rätt till dessa välsignelser, inte förr.'⁴⁹

President Joseph F Smith (1838–1918) uttryckte en liknande tanke: "Detta är hur jag ser på de krav som Gud har satt på sitt folk som grupp och som individer, och jag tror inte att jag har rätt att kräva av Gud eller mina bröder att jag får välsignelser, tjänster, tillit eller kärlek om jag inte genom mina gärningar visar att jag är värd dem, och jag förväntar mig aldrig att få välsignelser som jag inte förtjänar."⁵⁰

President Spencer W Kimball (1895–1985) sade att Herren inte kan "se på synd med den allra minsta grad av överseende". (L&F 1:31.) Vi ... uppskattar bättre hans kärlek ... om en liknande avsky för synden från vår sida får oss att förändra våra liv genom omvändelse."⁵¹

Med tanke på de ofullkomligheter vi alla har, är ett personligt initiativ livsviktigt: "Dock skall den, som omvänder sig och håller Herrens bud, få förlåtelse.

Men ifrån den, som icke omvänder sig, skall det ljus borttagas, som han har fått, ty min Ande skall ej alltid sträva med människan, säger Härskarornas Herre."⁵²

När vi klättrar på omvändelsens stig, räknas både ansträngningen och resultatet. Herren lärde att andliga gåvor ges till "dem som älska mig och hålla alla mina bud, och för den som *försöker att göra så*".⁵³

Den gudomliga kärleken ger oss ett mönster

Jesus bad oss att älska varandra som han har älskat oss.⁵⁴ Är det möjligt? Kan vår kärlek till andra verkligen närma sig den gudomliga kärleken? Ja, det kan den!⁵⁵ Kristi rena kärlek ges till alla som söker den och som gör sig värdiga den.⁵⁶ Sådan kärlek inbegriper tjänande⁵⁷ och kräver lydnad.⁵⁸

Att lyda gudomlig lag kräver tro — den springande punkten i jordelivets prövningar och svårigheter. På samma gång bevisar tron vår kärlek till Gud.⁵⁹ Ju mer hängivet vi formar vårt liv efter hans, desto

mer ren och gudomlig blir vår kärlek.⁶⁰

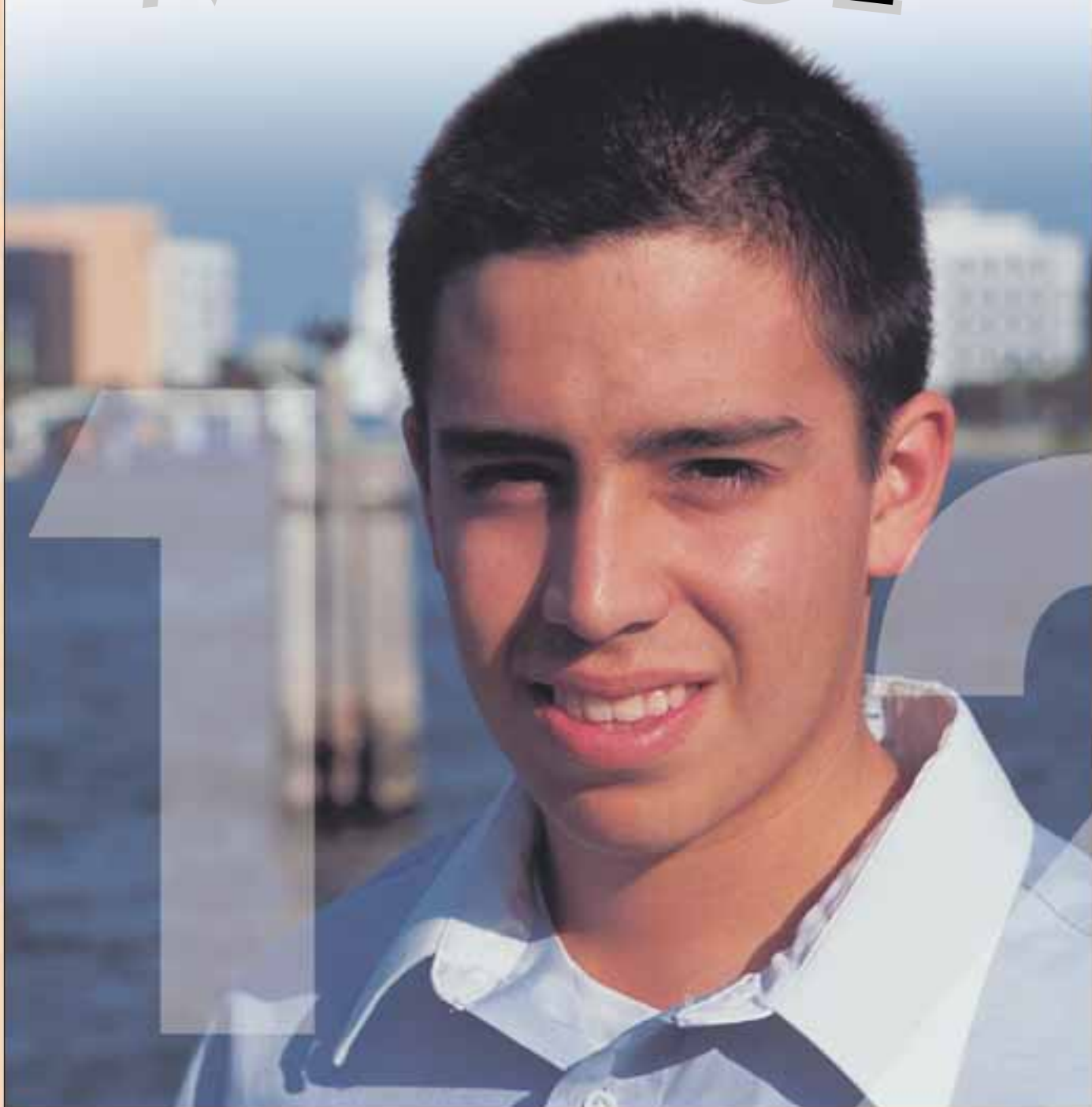
Kanske ingen kärlek på jorden närmar sig det gudomliga mer än föräldrarnas kärlek till sina barn. Som föräldrar har vi samma plikt att undervisa om lydnad som våra himmelska föräldrar hade mot oss. Fastän vi kan undervisa om behovet av tolerans gentemot andras olikheter,⁶¹ kan vi inte tolerera deras överträdelser av Guds lagar. Våra barn ska läras rikets lära,⁶² tillit till Herren och veta att de får välsignelserna av hans kärlek genom att först lyda hans bud.⁶³

Den gudomliga kärleken är fullkomlig, oändlig, bestående och allomfattande. Den gudomliga kärlekens fullt utslagna blomma och våra största välsignelser genom den kärleken är villkorliga — och beror på vår lydnad mot evig lag. Jag ber att vi må göra oss värdiga dessa välsignelser och glädjas för evigt. ■

SLUTNOTER

- Johannes 3:16.
- L&F 34:3.
- Se Andra Nephi 31:21; Alma 12:33; L&F 93:3.
- Se Första Johannesbrevet 4:12, 15–18.
- Se Alma 34:9–12. Den gudomliga kärleken är oändlig också för att alla trofasta till sist kan bli "omringade av hans kärleks oförlägenliga gåva" (Alma 26:15).
- Se Jesaja 54:10; se även Tredje Nephi 22:10.
- Femte Moseboken 7:9; se även Första Krönikeboken 16:15; Psaltaren 105:8.
- Definieras som "av, tillhörande, som hänför sig till, sträcker sig till eller påverkar hela världen eller allt och alla i världen; världsomfattande" (*The American Heritage Dictionary*, 4:e utg [2000], "universal", s 1883).
- Matteus 5:45; se även Tredje Nephi 12:45.
- Se Johannes 8:12; 9:5.
- Se L&F 88:6–13.
- Andra Nephi 26:33.
- Se Matteus 6:6; se även Tredje Nephi 13:6; Moroni 7:48.
- Se till exempel Första Nephi 2:20; 4:14; Andra Nephi 1:9, 20; 4:4; Jarom 1:9; Omni 1:6; Alma 9:13; 36:1, 30; 38:1; 50:20; Helaman 4:15.
- Exempel: "Den som inte blir född av vatten och Ande *kan inte* komma in i Guds rike" (Johannes 3:5; kursivering tillagd), och "Om du icke åtyder min lag, *kan du icke* erhålla denna härlighet" (L&F 132:21; kursivering tillagd). Se även Ether 12:34; L&F 25:15; 132:21.
- Abraham 3:25; kursivering tillagd; se även Malaki 3:10; Tredje Nephi 24:10.
- Se Matteus 25:21, 23.
- Johannes 15:10; kursivering tillagd.
- L&F 95:12; kursivering tillagd.
- Johannes 14:23; kursivering tillagd.
- Ordspråksboken 8:17.
- Se Apostlagärningarna 10:34–35.
- Första Nephi 17:40.
- Johannes 14:21.
- Första Kungaboken 3:14; kursivering tillagd; se även Femte Moseboken 19:9.
- Första Kungaboken 6:12; kursivering tillagd.
- L&F 82:10.
- L&F 130:21.
- L&F 88:38; se även 132:5.
- L&F 132:5–7; se även Alma 9:12; 42:13, 17.
- Malaki 3:10; kursivering tillagd; se även Tredje Nephi 24:10. Herren begränsade inte *hur* han skulle välsignas tiondebetalarna. En del får större andliga välsignelser än timliga.
- Se L&F 119:4–5. Tionde är också ett krav för att få sitt namn inskrivet bland Guds folk (se L&F 85:3).
- Mosiah 2:22; kursivering tillagd. Detta villkorliga råd upprepas många gånger i skrifterna. Se Första Nephi 2:20; 4:14; Andra Nephi 1:9, 20; 4:4; Jakob 2:17–19; Jarom 1:9; Omni 1:6; Mosiah 1:7; 2:31; Alma 9:13; 36:1, 30; 37:13; 38:1; 48:15, 25; 50:20; Helaman 3:20.
- Profeten Joseph Smiths lärdomar*, s 309. Kursivering tillagd.
- Första Johannesbrevet 4:8, 16.
- Alma 1:4; kursivering tillagd; se även 1:3, 5–6; Andra Nephi 28:8–9. Ett sådant villkorslöst begrepp (evigt liv åt alla) skulle förneka behovet av förrättningar, förbund och tempeltjänst.
- Alma 41:10.
- Tredje Nephi 12:20; kursivering tillagd.
- Första Johannesbrevet 4:19.
- Första Nephi 19:9; kursivering tillagd.
- Se Romarbrevet 5:8; Andra Korintierbrevet 5:14–15; se även Första Korintierbrevet 15:22.
- Moses 1:39.
- Se Apostlagärningarna 24:15; Första Korintierbrevet 15:22; Alma 12:8; L&F 76:17; Joseph Smiths översättning av Johannes 5:29.
- Se L&F 14:7.
- Se Moroni 10:32; Joseph Smiths översättning av Matteus 16:26.
- Se L&F 132:19.
- Se Alma 11:37.
- Herren sade: "Dock kunna dina överträdelser icke urskuldas ... gå din väg och synda icke mera" (L&F 24:2). Se även Johannes 8:11; L&F 6:35; 29:3; 82:7; 97:27.
- Discourses of Brigham Young*, utvalda av John A Widtsoe (1954), s 454.
- Deseret News*, 12 nov 1873, s 644.
- Förlåtelsens under* (1969), s 306.
- L&F 1:32–33.
- L&F 46:9; kursivering tillagd.
- Se Johannes 13:34; 15:12.
- Se Ether 12:33–34; Moroni 7:46–47.
- Se Moroni 7:48.
- Se Galaterbrevet 5:13; Mosiah 2:18–21; 4:15.
- Johannes lärde: "Men hos den som håller fast vid hans ord har Guds kärlek verkligen nått sitt mål" (Första Johannesbrevet 2:5).
- Se Femte Moseboken 13:3; Johannes 14:15; 15:6–7.
- Se Matteus 6:19–22; L&F 88:67–68; 93:11–20.
- Se Trosartiklarna 1:11.
- Läran inbegriper frälsningsplanen, tro, omvändelse, dop och den Helige Andens gåva (se Moroni 8:10; L&F 68:25; Moses 6:57–62).
- Se Mosiah 4:6–7.

RÄKNA MED MAURICE

FOTON LAURY LIVSEY, STILLBILDER JOHN LUKE

LAURY LIVSEY

Det 16-åriga mattesnillet satt i klassrummet efter skolan och väntade på att fotbollsstjärnan skulle komma in till sin vanliga privatlektion varje vecka. Killen som gillar algebra, kalkylräkning och trigonometri tillbringade en extra timme varje vecka med att lära ut polynomuttryck och träna på exponentialekvationer med fotbollshjälten, som många kallade den bästa springbacken i high school i USA. Vinna en fotbollsmatch kunde han. Men algebra? Det var något av en utmaning. Det var då som hans hjälplärare kom till undsättning.

När skolåret tog slut var också extralektionerna slut. Hjälpläraren hade ännu ett år i high school att se fram emot, men hans elev tog studenten och tackade ja till ett idrottsstipendium vid University of Miami.

Det är därför mattesnillet säger: "En dag när han är berömd fotbollsspelare kan jag säga till mina barn att jag lärde honom matte."

Nu, två år senare, sitter Maurice Navarro återigen i ett klassrum på Coral Gables Senior High School nära Miami i Florida. Skolan slutade för en halvtimme sedan, men precis som de föregående åren har flera elever samlats runt Maurice medan han undervisar om något mattekoncept som hans studentkamrater inte riktigt förstår.

Sådan är Maurice Navarro. Fortfarande hjälplärare i matte. Hjälper fortfarande andra.

En upptagen kille

"Det har jag ärvt efter mamma", säger Maurice om sin hjälpsamhet. "Hon lärde mig att om jag kan hjälpa andra, är det väldigt viktigt att jag gör det. Det är svårt för några av de andra att fatta matten, så därför håller jag extralektioner. Eftersom jag har ganska lätt för matte, är det bara roligt att kunna hjälpa till."

Samma sak gäller säkert hans frivilligarbete på två sjukhus i området. Varje fredag och lördag arbetar Maurice gratis i cirka nio

Maurice Navarro är en upptagen kille. Men inte så upptagen att han inte har tid att ge extraundervisning åt andra elever eller arbeta gratis på två sjukhus i området.

timmar och gör olika saker på båda sjukhusen.

”Jag arbetar med patienterna, jag kör dem i rullstol eller i deras sängar genom sjukhuset”, säger han. ”När jag är där, får jag se hur folk ler när de märker att någon gör något snällt för dem. Jag älskar att träffa patienterna, se deras ansikten och se hur de reagerar.”

”Det är som med undervisningen”, fortsätter han. ”När jag hör någon säga: ’Jag fattar!’ om något jag undervisar om, känns det att jag har gjort

det jag ska. Och det är samma sak på sjukhuset med patienterna, förutom att de ler istället.”

Ett föredöme

I Fountainebleaus spanska församling i Miamis spanska stav i Florida, är Maurice förste assistent till biskopen i prästernas kворum. För inte så länge sedan var han diakon och såg upp till prästerna som förberedde sig för att gå på mission. Nu är det Maurices tur att leda. ”Eftersom jag är äldst i Unga män hoppas jag att diakonerna och

Som elitscoutprojekt inbjöd Maurice föräldrar att vara med på ett öppet bus där de kunde få sina barns fingeravtryck tagna. En eller två gånger i veckan har han också extraundervisning för sina klasskamrater om matematikens finesser.

lärarna ser på mig som ett föredöme på samma sätt som jag såg upp till de äldre pojkarna när jag var i den åldern”, säger han.

Påtagliga bevis på Maurices föredöme för de andra inom aronska prästadömet i församlingen är elit-scoutprojektet han gjorde färdigt förra året. Maurice organiserade en barnidentifieringsdag och inbjöd folk i samhället att ta med sig sina barn till kapellet en lördag så att man kunde ta barnens fingeravtryck och video-filma dem. När polisen sedan hade

förklarat olika sätt att skydda sina barn, tog föräldrarna sedan med sig korten med fingeravtrycken och videofilmerna hem. Om man nu någonsin behöver denna information för att identifiera och hitta ett försvunnet barn, finns den i föräldrarnas hand.

Maurice arbetade många timmar med att samordna projektet, som inbegrep nästan 100 barn. Som ersättning bad han dem som kom att ta med sig en eller två konservburkar mat som de gav till ett matförråd för behövande. Han

fyllde till slut tre stora lådor med konserver.

”Vad jag tyckte bäst om med projektet var att det var annorlunda”, säger Maurice. ”Jag ville verkligen göra nytta. Jag hoppas att de aldrig behöver använda sin video eller fingeravtryckskorten. Jag vill verkligen inte att det ska gå så långt att det behövs. Men sådant är bra att ha för säkerhets skull.”

En familjetradition

Maurice är 18 år gammal och fyller 19 i november. När han har gått ut gymnasiet får han möjlighet att tjäna Herren på allvar under en längre tid.

Han har fått många speciella blickar från klasskamraterna när han talar om kyrkans missionsprogram. När det handlar om kyrkan — när någon inte vet vad en mission är eller när man har frågor om visdomsordet — är det Maurice eleverna vänder sig till. På Coral Gables Senior High School är han den enda medlemmen i kyrkan.

”Folk i skolan frågar mig om missionsarbete hela tiden och jag förklarar gärna. Många av dem har svårt att förstå varför jag vill göra detta. De blir förvånade när jag säger att vi åker iväg på två år och att ingen tvingar oss att åka. Jag ska gå på mission.

Min pappa döptes när han var i 20-årsåldern, så han gick aldrig på mission”, tillägger han. ”Den enda i min

släkt som har varit missionär är min morbror. Så jag ser min mission som början på en ny tradition i vår familj.”

Många småsaker

Under sitt liv har Maurice haft en viss betydelse i många liv. Eleverna på Coral Gables som har fått extralektioner av Maurice får godkänt på sina matteprov, och Maurice kan känna att han har hjälpt dem att lyckas. Föräldrar har bevarat information om sina barn — ”ifall att”. De kan tacka Maurice för det. Och där går han och kör en patient i rullstol från ett rum till ett annat på sjukhuset. Ingen stor sak? Kanske inte. Men det är ännu något litet som Maurice tar sig tid att göra.

Kanske allt inte går precis som Maurice har tänkt sig när allt kommer omkring. En dag i framtiden kanske fotbollsstjärnan vänder sig till sina barn och talar om en person han kände på gymnasiet. ”Barn”, säger han, ”Maurice är den som lärde mig matte.” ■

Frågor och svar

Hur kan jag hjälpa mina vänner förstå kyskhetslagen?

Mina vänner har svårt att förstå varför jag lever enligt kyskhetslagen. Vad kan jag säga som hjälper dem att förstå Herrens lärdomar om detta känsliga ämne?

Svaren är avsedda att ge hjälp och perspektiv, men är inte en officiell framställning av kyrkans lära.

LIAHONAS SVAR

För inte så länge sedan skulle människor i många kulturer inte ha ifrågasatt ditt beslut att leva ett kyskt liv.

Men samhällets uppfattningar har förändrats så dramatiskt de senaste åren, att kyskhetslagen före äktenskapet

och trohet efter äktenskapets ingående kan verka obegripligt för en del. Det faktum att kyskhetslagen är en helig, privat angelägenhet, kan också göra att det känns som om du hamnat i en besvärlig diskussion.

Men låt inte samhällstrycket eller fruktan hindra dig från att tala om något så viktigt med dina vänner. Det är tänkbart att dina åsikter är just vad de vill höra. Du kanske kan hjälpa dem förstå att bästa alternativet är att hålla sig ren, eftersom det är en befallning från Gud. Det begränsar dig inte, tvärtom ger det dig en fantastisk frihet, frid och trygghet.

Om du söker Herrens vägledning kommer han att hjälpa dig att finna ett lämpligt sätt att berätta om skälen till att du lever enligt kyskhetslagen. Exakt vad du kommer att säga beror på vilket slags förhållande du har till dina vänner och på situationen i fråga. I en del fall räcker det troligtvis med att kortfattat säga: "Det gör mig lycklig att leva ett rent liv. Jag vet att det är så Gud vill att vi ska leva." Men om du talar med riktigt goda vänner kanske du vill återge en del av det som handlar om sexuell renhet i broschyren *Vägledning för de unga*.

Här följer några andra viktiga punkter som du kan ta upp:

- Kyskhhet får dig att fokusera på det väsentligaste. Vänskap, respekt, förståelse, kommunikation, tillit, gemensamma intressen och evangeliets värderingar utgör grunden för ett stabilt förhållande. Genom att prioritera detta får ni möjlighet att lära känna varandra på ett lämpligt och tryggt sätt.

- Att leva enligt kyskhetslagen ger dig större självtillit och självrespekt. Okyskhhet öppnar ofta dörren till förhållanden där ditt fysiska jag värderas mer än alla andra goda egenskaper hos dig. Kyskhhet ger andra möjlighet att värdesätta din personlighet, dina förmågor, din vänlighet och godhet.

- Kyskhhet skyddar dig. Det är inte bara så att du säkert blir bevarad från många fysiska sjukdomar, utan din andliga hälsa bevaras också.

- Kyskhhet är ett bud (se Galaterbrevet 5:16–17, 19–21). Lydnad mot buden ger lycka, frid och många andra välsignelser.

- Genom att leva ett rent liv visar du din respekt för vår himmelske Fader. Förmågan att skapa liv är något vi bör hysa aktning för. Om du bryter mot kyskhetslagen gör du en mycket helig gåva till föremål för åtlöje.

- Du lever enligt denna lag för att du vill göra det. Kyskhhet är en välsignelse.

- Kyskhhet gör ditt framtida äktenskap starkare. När ett par lever rent, kan de i sitt förhållande ha full tillit till varandra.

LÄSARNAS SVAR

En dag började några vänner säga att kyskhhet är något förlegat, att ingen håller det budet i dag. Jag skyndade mig att säga att jag lyder det och att jag känner många som gör det. Mina vänner skrattade och frågade vad jag skulle göra när jag stod inför en frestelse. Jag berättade om ett tillfälle när jag sade nej till en person. När hon vägrade lyssna på mig, sprang jag därifrån. Sedan sade jag till dem att vi är skapade i Guds avbild och att våra kroppar är heliga. Några månader senare döptes en vän som lyssnade på mig den dagen.

*Jean Fernando da Silva, 20,
Planaltinas andra
församling,
Brasiliens norra stav,
Brasilien*

Jag försöker att inte vara dömande, men jag vill göra klart för mina vänner att det finns inget som ligger mig varmare om hjärtat än att vara en ärlig kvinna.

*Ama Dapaah, 23,
Ola University församling,
Cape Coasts stav, Ghana*

När jag inte kunde få mina vänner att ändra åsikt med ord, försökte jag göra det med mitt exempel. Många gånger måste jag avstå från att delta i deras aktiviteter. Även om jag blev lämnad åt mig själv, visste jag att jag gjorde det rätta.

Nu har några av mina vänner fått uppleva en del obehagligheter, och

EN VARNING

"I början fanns det en bland oss som gjorde uppror mot vår himmelske Faders plan. Han lovade att förstöra och stoppa planen.

Han hindrades från att få en jordisk kropp och kastades ut — för alltid förhindrad från att få ett eget rike. Han blev sataniskt svartsjuk. Han vet att denna skaparkraft inte bara är en liten del av planen, utan en nyckel till den.

Han vet, att om han kan locka er att använda denna förmåga för tidigt, att använda den för snart, eller missbruka den på något sätt, kan ni mycket väl gå miste om tillfället till evigt framåtskridande." — President Boyd K Packer, tillförordnad president för de tolv apostlarnas kворum ("Varför hålla sig moraliskt ren", *Nordstjärnan*, januari 1973, s 17) ■

några av dem har börjat leva enligt denna viktiga lag.

*Linda López Fierro, 16,
Isidro Ayora församling,
Guayaquils östra stav,
Ecuador*

President David O McKay (1873–1970) lärde att "en kvinna bör vara drottning över sin egen kropp" (i Conference Report, apr 1952, s 86). Om min ande ger efter för kroppsliga nöjen, förlorar jag min självrespekt. Om jag inte kan respektera mig själv, kan jag inte älska min himmelske Fader av allt mitt hjärta, sinne och styrka och min nästa som mig själv. Bara då min ande bestämmer över kroppen att den ska vara moraliskt ren, kan jag vara drottning över min kropp.

*Anne Soininen, 20,
Joensuu gren,
Kuopio distrikt, Finland*

Före min mission brukade mina vänner tala mycket om hur man kan bryta den här lagen. Det talades nästan aldrig om hur vi kan undvika att begå synd. Men jag har lärt mig att vi kan lära andra att våra tankar måste vara rena, så att våra handlingar också blir rena. Herren kommer att ge oss orden vi behöver.

*Äldste Otto E Visoni O, 20,
Hondurasmissionen
San Pedro Sula*

Vi kan sätta exempel genom att hålla våra tankar och handlingar rena, klä oss passande och använda ett lämpligt språk. Vi kan lära andra att om

lever vi ett rent liv kan vi stå oklanderliga inför Gud på den sista dagen.

*Äldste Tagiape'a Magalo, 27,
Apia missionen Samoa*

Vi kan säga att för att få Guds välsignelser behöver vi ha den Helige Andens vägledning och ständiga sällskap. För att få behålla detta sällskap är det nödvändigt att vi avhåller oss från sex före äktenskapet och förblir trofasta till vår make eller maka efter att vi gift oss.

*Emeka Ofoegbu, 23,
Ugborikoko gren,
Warri distrikt, Nigeria*

Aposteln Paulus sade: "Vet ni inte att ni är ett Guds tempel och att Guds Ande bor i er? ... Guds tempel är heligt, och det templet är ni" (Första Korintierbrevet 3:16–17). Våra kroppar tillhör inte oss. Vi måste ta väl hand om dem genom att leva enligt kyskhetslagen.

*Tabia Mou-Fa, 16, Uturoa
församling, Raromatai stav,
Tabiti*

Jag försöker dela med mig av positiva tankar om kyskhhet. Jag berättar om råd som föräldrar och kyrkans ledare gett, och om skriftställen som undervisar oss om denna lag.

*Makeleta Fonua, 18,
Matabau andra församling,
Nuku'alofa Ha'akame stav,
Tonga*

Om det blir frågor brukar jag tala om de tio budorden. Jag förklarar också att näst efter mord är sexuell omoral den allvarligaste synden (se Alma 39:5). Mina vänner blir alltid förvånade, men jag förklarar att Herren ger oss bud som är till för att vi ska vara lyckliga och att den som är lydig får välsignelser.

*Irina Kutsenko, 19, Voronesj
Levoberesnjije gren,
Södra Moskvamissionen,
Ryssland*

Frågor och svar är en spalt för ungdomar, och vi hoppas kunna publicera många olika svar från ungdomar från flera olika länder. Skicka ditt svar så att det kommer fram till oss senast den 1 mars 2003. Skriv till: Questions and Answers 03/03, Liahona, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA. Eller skicka e-post till cur-liahona-imag@ldschurch.org. Du kan skriva på ditt eget språk — på maskin, dator eller tydligt för hand. Du måste ta med ditt fullständiga namn, din ålder, din hemadress samt församling och stav (eller gren och distrikt). Skicka gärna med ett fotografi (returneras inte).

FRÅGA: Min pappa är mycket upptagen. Jag är också hemifrån en hel del på grund av skola, vänner och aktiviteter i kyrkan. Vad kan jag göra för att ha en nära och god relation till min pappa, när vi knappt ser varandra? ■

Gör alla nödvändiga förberedelser

Välj ut under bön och läs från detta budskap de skriftställen och lärdomar som fyller beboven hos de systrar ni besöker. Berätta om egna upplevelser och bär vittnesbörd. Inbjud dem ni undervisar att också göra det.

L&F 88:119: Herren gav de heliga ett råd när de byggde templet i Kirtland, ett råd som också går att tillämpa på hur vi kan bygga rättfärdiga liv och rättfärdiga familjer i våra dagar: "Bereden allt som behöves."

Hur avgör vi vad "som behövs", eller vad som är av högsta prioritet, när vi förbereder oss själva och våra familjer?

Äldste Dallin H Oaks i de tolv apostlarnas kворum: "Jesus undervisade om prioriteringar när han sade: 'Sök inte det som hör

denna världen till, utan sök först att uppbygga Guds rike och grundlägga hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också' (JST, Matteus 6:38). 'Sök först ... att uppbygga Guds rike' innebär att sätta Gud och hans verk främst. Guds verk är att åvägabringa evigt liv för sina barn (se Moses 1:39), och allt vad det innebär i fråga om att föda, fostra, undervisa och besegla vår himmelske Faders barn. Allt annat har lägre prioritet" ("Fokusering och prioriteringar", *Liabona*, jul 2001, s 100–101).

Patricia T Holland, tidigare första rådgivare i Unga kvinnors generalpresidentskap: "En underbart klar och ljus dag satt jag och såg ut över sjön Gennesaret. Jag öppnade min Bibel och slog upp Lukas berättelse om Marta, en kvinna som i likhet med mig bekymrade sig för 'mångahanda'. Men i stället för orden som stod tryckta på sidan framför mig, tyckte jag att jag såg med mitt sinne och hörde med mitt hjärta dessa ord: 'Pat, Pat, du gör dig bekymmer och oroar dig för så mycket.' Sedan slogs jag av kraften i den rena, personliga uppenbarelse när jag läste: 'Men bara ett är nödvändigt' (se Lukas 10:38–42) ...

Vår kärleksfulla Fader i himmelen tycktes ande mot ande viska till mig: 'Du behöver inte bekymra dig över så mycket. Det enda nödvändiga — det enda verkligt nödvändiga — är att du

håller blicken riktad mot min Son.'

'Lär av mig', tycktes han säga, 'och lyssna till mina ord. Vandra i min Andes saktmodighet, så skall du hava frid i mig' (L&F 19:23)." ("Allenast ett är nödvändigt", *Nordstjärnan*, mar 1988, s 35).

Hur kan vi undvika att distraheras medan vi förbereder oss själva och våra familjer?

Äldste Richard G Scott i de tolv apostlarnas kворum: "En del platser är heliga och på dessa heliga platser verkar det lättare att urskilja den Helige Andens vägledning. Templet är en sådan plats. Hitta en fridfull och lugn plats där du då och då kan ta dig tid till begrundan och låta Herren ge dig inriktningen i ditt liv. Vi behöver alla då och då kontrollera vår position och få bekräftat att vi är på rätt kurs. Kanske kommer du snart att få nytta av att göra följande personliga inventering:

Vilka är mina högsta prioriteringar av det jag vill uträtta på jorden?

Hur använder jag min lediga tid? Ägnar jag ständigt en del av den åt mina högsta prioriteringar?

Finns det något som jag vet att jag inte borde göra? I så fall ska jag omvända mig och sluta upp med det nu.

Skriv ner dina svar när du har en lugn stund för dig själv. Analysera dem. Gör nödvändiga förändringar.

Gör det viktigaste först" ("Det viktigaste först", *Liabona*, jul 2001, s 9). ■

"Förlåt, och ni skall bli förlåtna" (Lukas 6:37).

**Insikten om att vi står
i stor skuld till vår
himmelska Konung
öppnar dörren till
omvändelsens och
förlåtelsens gåva.**

ÄLDSTE CECIL O SAMUELSON JR
i de sjuttios presidentskap

Det är Frälsarens Önskan att vi alla ska känna hans frid. Han sade: "Frid lämnar jag efter mig åt er. Min frid ger jag er ... Låt inte era hjärtan oroas och var inte modlösa" (Johannes 14:27). I dessa oroliga tider försäkrar oss en välkänd psalm:

*Frid ger Guds evangelium
den sanningssökande.*

*Dess ljus förklarar tid och rum:
Vi livets mening se.¹*

Det kanske finns mycket som oroar oss och vi kanske hittar många anledningar till att vara bekymrade. Men, som president Spencer W Kimball (1895–1985) sade, det finns ett oskiljaktigt samband mellan frid och Frälsarens lära om förlåtelse: "Det väsentliga ... med förlåtelsens under är att det ger frid till en själ som tidigare varit ängslig, rastlös, vanmäktig och kanske plågad."²

Lukas återger en berättelse ur Frälsarens liv som visar den slags frid som Frälsaren skänker när vi får hans förlåtelse (se Lukas 7:36–50). Jesus blev bjuden hem till Simon, en farisé, på en måltid. En kvinna som beskrivs som en synderska fick veta att Jesus fanns i huset och

kom dit med en flaska med olja. Medan Jesus låg till bords, närmade sig kvinnan honom bakifrån och ställde sig vid hans fötter. Hon grät och tvättade hans fötter med sina tårar. Hon torkade hans fötter med sitt hår, kysste dem och hällde väldoftande olja på dem. Sedan började hon sakta smörja in dem med oljan. Värden tyckte att det var fel av Jesus att ta emot en sådan kärleksfull handling från en synderska. Jesus läste hans tankar och tillrättavisade honom genom att ge en av sina mest gripande lektioner om hur vi ska förlåta.

Han berättade om en långgivare som hade två låntagare. Den ena var skyldig honom tio gånger mer än den andra. Ingen av dem hade pengar till att betala sin skuld, och därför förlät fordringsägaren dem båda. "Vilken av dem [låntagarna]", frågade Frälsaren, "kommer nu att älska honom [fordringsägaren] mest?" (Lukas 7:42). Simon svarade med rätta att den låntagare som var skyldig honom mest var troligen den som skulle älska honom mest.

Jesus jämförde sedan Simons brist på omtanke och gästfrihet mot honom med det som kvinnan gjorde. Mästaren ville att Simon skulle se sig själv i berättelsen som den som stod minst i skuld och kvinnan som den som var skyldig mest. Jesus förtydligade vad han

menade genom att säga: "Därför säger jag dig: Hon har fått förlåtelse för sina många synder. Det är därför hon visar så stor kärlek. Men den som har fått litet förlåtet älskar litet" (Lukas 7:47).

Jesus riktade sedan uppmärksamheten mot kvinnan. Medan han tittade henne i ögonen gav han henne sin frid genom att säga: "Dina synder är förlåtna ... Din tro har frälst dig. Gå i frid" (Lukas 7:48, 50).

Vi känner inte till omständigheterna kring denna kvinnas överträdelser, men vi kan föreställa oss den tacksamhet, glädje och frid som hon måste ha känt i det ögonblicket.

Frid i Kristus

Vi måste vända oss till Frälsaren, inte världens visdom, för att få frid och förlåtelse. Du kanske minns berättelsen om den lame man-

nen (se Matteus 9:1–8; Markus 2:1–12; Lukas 5:17–26).

Frälsaren var i Kapernaum och undervisade i ett till trängsel fyllt hus. Fyra män kom bärande på en bår som deras handikappade vän låg på. De hoppades att Jesus skulle bota honom. På grund av den stora folksamlingen vid dörren bar de upp honom på taket, gjorde en öppning och firade försiktigt ner den lame mannen i rummet där Jesus befann sig. Jesus blev inte irriterad av detta avbrott utan rördes av deras tro. Han sade djärvt till den sjuke mannen så att alla hörde det: "Var vid gott mod, mitt barn. Dina synder är förlåtna" (Matteus 9:2) och uppmanade honom att inte synda mer (se Joseph Smiths översättning av Matteus 9:2).

Medan mannen fortfarande låg på sin bädd, tänkte några av de skriftlärd och

Jesus gav en av sina mest gripande lektioner om förlåtelse när han sade: "Hon har fått förlåtelse för sina många synder. Det är därför hon visar så stor kärlek. Men den som har fått litet förlåtet älskar litet."

fariseerna att Jesus nu syndat genom att häda. Han bemötte deras trolösa tankar genom att fråga om det krävdes större makt att förlåta synder än att bota sjuka (se Joseph Smiths översättning av Lukas 5:23). Frälsaren sade detta för att de som hörde honom skulle "veta att Människosonen har makt här på jorden att förlåta synder" (Matteus 9:6; se Joseph Smiths översättning av Matteus 9:6).

Jesus vände sig sedan till den lame mannen och sade: "Stig upp, ta din bädd och gå hem!" (Markus 2:11.) Och mannen steg genast upp och gjorde som han blivit befalld. De som anklagade och kritiserade kunde inte ifrågasätta det påtagliga underverket och dess tydliga innebörd: Jesus har makten att förlåta synder. Och "gott mod" eller frid kommer som följd av att veta att våra synder verkligen har förlåtits av honom.

Var förlåtande mot andra

När Mästaren undervisade sina lärjungar om vad de skulle göra då de kände sig illa behandlade eller då någon försyndade sig mot dem (se Matteus 18:15–35), verkade det för dem vara en ny lära. "Om din broder har begått en synd, så gå och ställ honom till svars enskilt, mellan fyra ögon. Om han lyssnar på dig, har du vunnit din broder" (Matteus 18:15). Frälsarens uttalande om att vi ska förlåta andra krävde en markant förändrad inställning. De hade skolats i föreställningen att det var "öga för öga" som gällde (Matteus 5:38; se Tredje Moseboken 24:20). Petrus, som ville försäkra sig om att han hade förstått undervisningen rätt, frågade: "Herre, hur många gånger skall min broder försynda sig mot mig och få min förlåtelse? Upp till sju gånger?" (Matteus 18:21). Petrus var troligtvis medveten om de rabbiniska stadgarna att det var den felande som skulle ta första steget till att klara upp förseelsen, och att den förorättade bara behövde förlåta två eller tre gånger.³

Jesus svarade med skärpa: "Jag säger dig: Inte sju gånger utan sjuttio gånger sju" (Matteus 18:22). Med andra ord får det inte finnas några begränsningar, varken antalsmässiga eller andra, när det gäller hur vi ska förlåta andra människor.

Frälsaren gav sedan sina lärjungar en liknelse, för att de bättre skulle kunna förstå, minnas och tillämpa lärdomarna om att vi måste förlåta alla människor (se Matteus 18:23–32). Han jämförde med en kung som ville ha redovisning av sina

tjänare som var skyldiga honom pengar. Den första tjänaren var skyldig honom 10 000 talenter, vilket förmodligen i dag motsvarar tiotals miljoner kronor. Eftersom tjänaren inte kunde återbetala skulden, befallde kungen att tjänaren och hans hustru och barn skulle säljas som slavar. Den desperata tjänaren bönföll kungen om att ha tålmod och ge honom mer tid, han lovade att betala alltsammans. Rörd av tjänarens uppriktighet förbarmade sig kungen över honom och efterskänkte hans mycket stora skuld. Tjänaren föll då ner och dyrkade honom.

Samma tjänare, som just fått del av kungens underbara barmhärtighet och förlåtelse, gick genast och sökte upp en medtjänare som var skyldig honom hundra denarer, vilket troligtvis motsvarar några tior. Han befallde honom på ett våldsamt sätt att genast betala tillbaka pengarna. När medtjänaren väddade om mer tid och tålmod, var inte den första tjänaren villig att ge det som han nyss oförbehållsamt tagit emot av kungen. Han lät sätta sin medtjänare i fängelse tills denne kunde betala skulden. Denna hjärtlösa handling iaktogs av andra tjänare som berättade alltsammans för kungen. "Och i sin vrede överlämnade hans herre honom till fångvaktarna, tills han hade betalat allt vad han var skyldig." Jesus gjorde sedan detta tillägg: "Så skall också min himmelske Fader göra med er, om ni inte var och en av hjärtat förlåter sin broder" (Matteus 18:34–35).

De som önskar betrakta sig själva som Mästarens lärjungar måste förstå att vi, liksom den första tjänaren, står i stor skuld till vår himmelska Konung för de många gåvor vi har fått från honom. Denna insikt är nyckeln till omvändelsens gåva och till gåvan att själva bli förlåtna. Om vi ska få behålla dessa gåvor beror på om vi trofast kan förlåta dem som försyndat sig mot oss. Frälsaren sade: "Saliga är de barmhärtiga, de skall få barmhärtighet" (Matteus 5:7) och "Ty med den dom ni dömer med, skall ni bli dömda" (Matteus 7:2).

Att förlåta andra innebär emellertid inte nödvändigtvis att vi ska stödja eller godkänna deras beteenden eller överträdelser. Faktum är att det finns många handlingar och attityder som förtjänar att tydligt förkastas. Men även i dessa fall måste vi fullständigt förlåta den skyldige. "Förlåt, och ni skall bli förlåtna" (Lukas 6:37).

Alla synder utom en

Frälsaren klargjorde tydligt att, om vi omvänder oss, kan vi genom hans heliga och försonande offer få förlåtelse för alla våra synder, utom för dem som han kallar "hädelse mot Anden" (Matteus 12:31; se också Markus 3:28–29). Profeten Joseph Smith sade angående detta: "Jesus skall frälsa alla utom förtappelsens söner. Vad måste en människa göra för att begå den oförlåtliga synden? Hon måste mottaga den Helige Anden, få himlarna öppnade för sig och känna Gud och sedan synda emot honom."⁴

Återlösaren ger oss alltså en tydlig försäkran om att "allt skall förlåtas" (Markus 3:28) när vi omvänder oss, ty Frälsarens mission var att predika omvändelse (se Joseph Smiths översättning av Markus 3:22; se också Mosiah 26:29–30).

Förlåtelsens gåva

Frälsaren lärde sina lärjungar vid två skilda tillfällen att de skulle be om förlåtelse för sina synder eller skulder till Gud. Vi ska också visa hur uppriktiga våra böner är genom att vi förlåter dem som syndat mot oss. Han lärde dem att be: "Förlåt oss våra skulder [överträdelser], såsom också vi förlåter dem som står i skuld till [som felat mot] oss" (Matteus 6:12) och "Förlåt oss våra synder, ty också vi förlåter var och en som står i skuld till oss" (Lukas 11:4). Underförstått i denna lära finns en klar koppling mellan att bönfalla om förlåtelse och våra ansträngningar att omvända oss från alla synder.

När vi förlåter och söker få förlåtelse måste vi hela tiden inse att trots den gottgörelse vi kanske kan åstadkomma eller få, är både våra och andras ansträngningar bedrövligt otillräckliga för att kunna uppfylla kraven på evig rättvisa. Hur är då sann

förlåtelse möjlig? Paulus sade i ett brev till efesierna att det är i Kristus som "vi är friköpta genom hans blod och har förlåtelse för våra synder på grund av [hans] rika nåd" (Efesiebrevet 1:7).

Välsignelserna som flödar från förlåtelsens gåva är många. Viktigast bland dem är frid. Det är Frälsarens önskan att vi alla ska känna hans frid. Han sade: "Frid lämnar jag efter mig åt er. Min frid ger jag er ... Låt inte era hjärtan oroas och var inte modlösa" (Johannes 14:27). Den förlåtelse vi erbjuder andra och den förlåtelse vi får från Jesus Kristus leder oss till honom och längs vägen till evigt liv. ■

SLUTNOTER

1. *Psalmer*, nr 26.
2. *Förlåtelsens under* (1969), s 306.
3. Se James E Talmage, *Jesus Kristus*, s 382–384.
4. *Profeten Joseph Smiths lärdomar*, s 309.

När vännerna
till en lam
man firade
ner honom i rummet
där Jesus befann sig,
undervisade
Frälsaren folket om
att han bade makten
att förlåta synder,
när han djärvt
förkunnade: "Var vid
gott mod. Dina syn-
der är förlåtna."

Liknelsen om sådden som växer i det fördolda

I Frälsarens liknelse sår såningsmannen i tro och skördar med glädje.

ÄLDSTE WILFREDO R LÓPEZ
Områdesauktoritetssjuttio

Min farfar var bonde. När jag var ganska ung, brukade jag få hjälpa honom i arbetet med sådden. Jag älskade att se hur han gjorde dragdjuren klara, satte oken på dem och spände dem för harven och plogen. "Var ska vi så i dag?" brukade jag fråga. "Där borta", brukade han svara. Han visste alltid var den bördigaste jorden fanns.

Jag älskade den fuktiga, varma lukt som kom upp ur jorden när plogspetsen bröt genom markytan. Medan farfar plöjde fårorna, brukade jag så och täcka över utsädet. "Den här marken är *bördig*", brukade han säga. Senare brukade vi gå tillbaka ut på åkern för att se de första gröna skotten skjuta upp. Det dröjde inte länge förrän dessa skott blev kraftiga strån, och sedan kom sädeskornen fram. Grödan fortsatte att växa tills den blev mogen.

Vid skördetiden brukade arbetarna bunta kärvarna och ta dem till tröskverket, som bestod av stänger som bundits ihop till en stor ring. Kärvarna lades på marken utanför ringen. Sedan kom hästarna och sprang runt ringen och trampade på kärvarna, vilket fick sädeskornen att lossna från stråna och krossas. Därefter kom arbetarna med sina redskap för att fläkta bort agnarna och skilja dem från sädeskornen. När de var klara med

arbetet brukade de sjunga och dansa och äta en traditionsenlig lammstek. Det var en vacker lantlig fest. Spannmålen lagrades i säckar och bereddes senare till flera olika nyttiga produkter.

Trots allt vi gjorde för att så och skörda, så berodde det ändå huvudsakligen på jordens bördighet, på vädret och andra omständigheter som vi inte råkade över, om skörden skulle bli lyckad. Utan dessa omständigheter skulle säden inte börjat gro och det skulle inte blivit någon skörd.

Frälsarens liknelse

Medan Jesus verkade i Galileen samlades en stor folkskara vid stranden för att höra honom undervisa. Han talade till dem om såningsmannen som sådde säden i olika slags jordar — stenig, rik på tistlar och bördig — och fick olika storlekar på skörden.

Han gav dem sedan en annan liknelse, som bara finns upptecknad i Markus evangelium. Den liknelsen inriktar sig på vad som får säden att växa. Han sade:

”Guds rike är likt en man som sår säd i jorden.

Han sover och stiger upp, natt följer på dag och säden kommer upp ... han vet själv inte hur.

Av sig själv ger jorden gröda, först strå, sedan ax och därefter fullmoget vete i axet.

Och när grödan är mogen räcker han genast ut skäran, eftersom skördetiden är inne" (Markus 4:26–29).

I denna liknelse sår såningsmannen i tro och skördar med glädje. När väl sådden är över, vaknar han bara en dag och märker att hans säd är fullmogen. Han upptäcker att under inflytande av jordens bördighet, solen, regnet, vinden och daggen, liksom andra faktorer som han inte kan styra över, skjuter stråna upp och det bildas ax.¹

Andlig tillväxt

Det finns mycket att lära av denna liknelse för dem av oss som är lärare, antingen i hemmet eller i kyrkans klassrum, eller är engagerade i missionsarbetet. Knoppningstiden och den fulla blomstringen av evangeliets levande frön i hjärtat och sinnet hos dem vi undervisar, beror på faktorer som vi kanske inte kan påverka mycket. Det är upp till dem vi undervisar att välja om de ska begrunda och acceptera evangeliets sanningar, eftersom det handlar om den egna handlingsfriheten. Om en persons vittnesbörd ska växa tills det bär mogen frukt, eller leder till omvändelse, måste Gud vara den främsta kraften bakom vår skörd. Under den Helige Andens inflytande kan vi delta i utbildningen av dem som växer och blir fruktbringande. Vi, som bemyndigade såningsmän, måste förstå och tro på att Jesu Kristi återställda evangelium är en livskraftig säd. Vi måste också tro

på att om vi undervisar om evangeliet, kommer Guds nåd att vara med dem vi undervisar, medan de växer till andlig mognad och frambringar goda gärningar. Vår glädje kommer då att bli fullständig när det är dags att skörda.

Jesu Kristi
återställda
evangelium är
en livskraftig säd
och om vi undervi-
sar om evangeliet,
kommer Guds nåd
att vara med dem
vi undervisar.

När jag var missionsledare i Independencia församling i Santiago, Chile, inriktade vi oss på att be om Andens inflytande i våra nyomvändas liv. Från den tiden i denna församling har det kommit några av Chiles främsta prästadömsledare: sju stavs-
presidenter, två missionspresidenter, två regionrepresentanter, en medlem av ett tempelpresidentskap och en hel del biskopar. Varför blev skörden så lyckad? Det kom från markens bördighet och det kom från Gud. Därför kommer den glädje jag känner av vissheten om att "jorden av sig själv ger gröda" (se Markus 4:28). En psalm som jag tycker mycket om påminner oss om att när vi sår åt Mästaren, arbetar vi inte ensamma. När vi strävar efter att så evangeliets dyrbara frön, kan vi räkna med gudomlig hjälp:

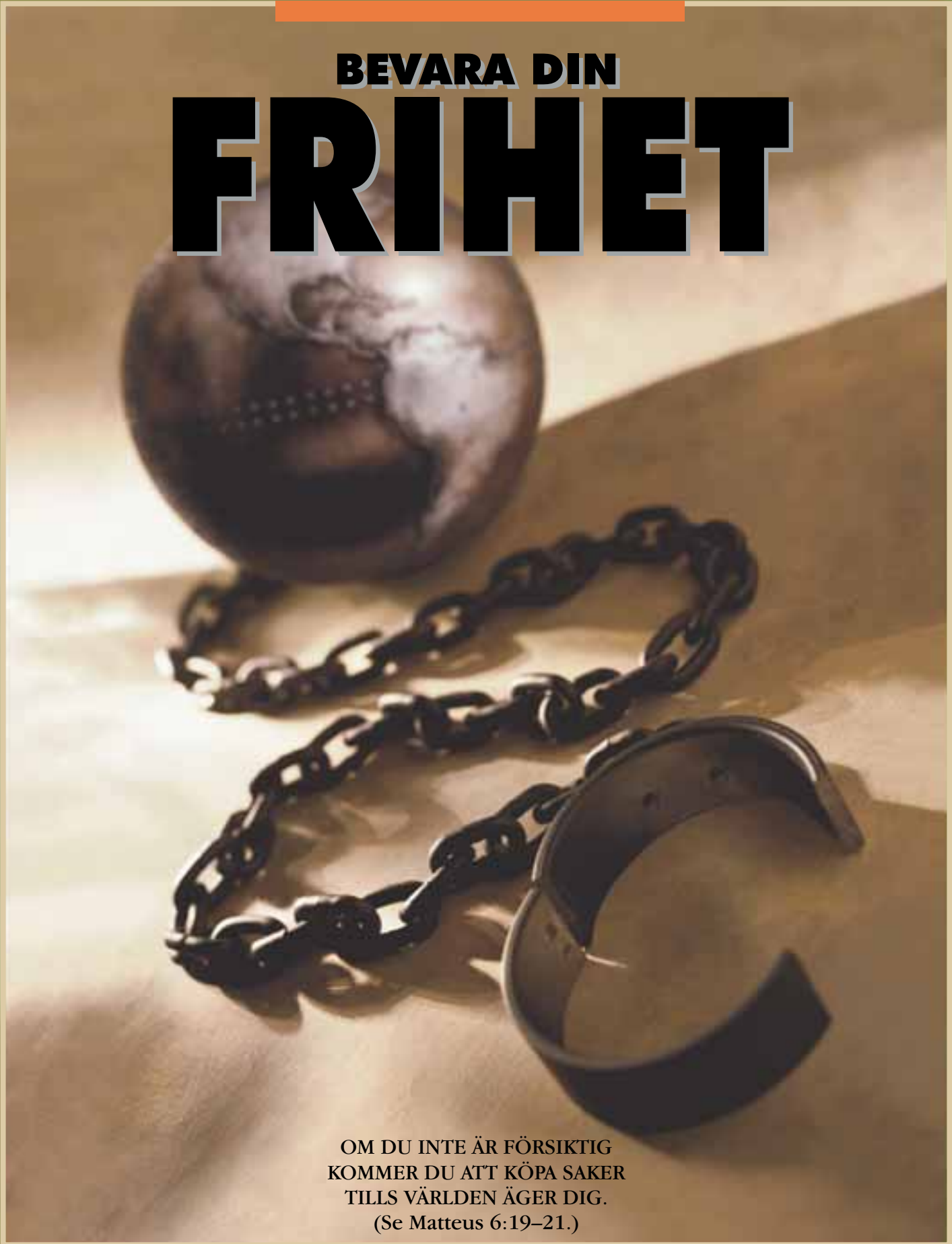
*Fader, du som vet vår svaghet,
låt oss ej allena så,
Änglar bjud att åkern vakta,*

*med oss ut på fältet gå.
till dess fält och åker krönas
utav mogen säd så skön.
Evigt liv den frukt oss giver,
som vi sått i tro och bön.² ■*

Äldste Wilfredo R López är områdesauktoritetssjuttio och verkar i Chileområdet.

SLUTNOTER

1. Se James E Talmage, *Jesu Kristus*, s 283–284.
2. "Såningsmän vi alla äro", *Hymner* [1980], nr 151.

BEVARA DIN **FRIHET**

OM DU INTE ÄR FÖRSIKTIG
KOMMER DU ATT KÖPA SAKER
TILLS VÄRLDEN ÄGER DIG.
(Se Matteus 6:19–21.)

VÄCKARKLOCC

Tack vare seminariet blev det

lättare att läsa och förstå Mormons bok. Det dröjde inte länge förrän jag fick mitt eget vittnesbörd om att boken var sann.

Gå upp klockan halv fem för att gå till seminariet? Jag var inte ens medlem i kyrkan. Ändå hade jag inget att förlora och en hel del att vinna.

ISAAC KOFI MORRISON

När jag var 17 år fick jag bo hemma hos min moster och morbror som bekostade min utbildning. När jag kom till deras hem i Sekondi i Ghana, lade jag genast märke till en del märkliga ting i deras familj. De hade morgon- och kvällsbön tillsammans och på måndagskvällarna samlades familjen, och det verkade få varje familjemedlem att känna sig älskad och uppskattad. Fastän jag var aktiv medlem i en annan kyrka, blev jag intresserad av att få veta mer om deras tro.

När jag frågade morbror Sarfo om kyrkan, förklarade han många av kyrkans lärdomar. Några av dem trodde jag på, andra förstod jag inte.

Min morbror bad sedan missionärerna undervisa mig, och jag fick alla sex lektionerna. Men när

missionärerna uppmuntrade mig att döpa mig vägrade jag, eftersom jag inte hade något vittnesbörd om Mormons bok. Jag tyckte den var svår att läsa och förstå.

För att glädja moster Evelyn och morbror Sarfo hade jag redan

KAN RINGER

börjat gå på sakramentsmötena. Nu uppmanade de mig att skriva in mig i det tidiga morgonseminariet som började om två veckor.

Att gå upp klockan halv fem var ingen lätt sak för mig, men seminarieläraren, Solomon Agbo, kom hem till mig och uppmuntrade mig att delta. Han verkade redan bry sig om mig. Jag bestämde mig för att delta i seminariet, och när jag väl fattat det beslutet, bestämde jag mig för att inte vara frånvarande en enda dag. Studiekursen var Mormons bok, och jag ville se om jag kunde få ett vittnesbörd om boken.

När jag började studera Mormons bok i seminariet, fick jag samma känsla som den äldste Parley P Pratt (1807–1857) i de tolv apostlarnas kворum fick, när han för första gången höll i en Mormons bok. ”Jag öppnade den med iver och läste titelbladet”, skrev han. ”Sedan läste jag flera vittnens vittnesbörd om hur den blev funnen och översatt. Därefter sträckläste jag innehållet. Jag läste hela dagen. Att äta var ett besvär, jag hade ingen längtan efter mat. Sömnens blev en olägenhet när natten kom, ty jag läste hellre än sov” (*Autobiography of Parley P Pratt* [1985], s 18).

Medan jag läste bar Herrens ande vittne om att Mormons bok verkligen är ännu ett testamente om Jesus Kristus. Tack vare seminariet blev Mormons bok mycket lättare att läsa. Närhelst det var något jag inte förstod, hjälpte min lärare mig. Jag fick ett vittnesbörd om att Mormons bok är ”den korrektaste bok på jorden ... och att en människa skulle komma närmare Gud genom att följa dess bud och exempel än genom någon annan bok” (Joseph Smith, *Profeten Joseph Smiths lärdomar*, s 167).

Jag döptes den 5 mars 1995. När jag blev 21 år var jag själv seminarielärare och hjälpte andra att lära känna gudomligheten och sanningen i den bok som förändrade mitt liv. ■

*Isaac Kofi Morrison verkar som
beltidsmissionär i Nigeriamissionen Uyo.*

Tre liknelser

Det oförståndiga biet, Uggleexpressen
och Två lampor

ÄLDSTE JAMES E TALMAGE (1862–1933)

i de tolv apostlarnas kvorum

**Tre berättelser ur äldste
James E Talmages egna
erfarenheter lär oss att
förtrösta på Herrens
perspektiv.**

Äldste Talmage verkade som apostel i 22 år och skrev två böcker för kyrkan som fortfarande läses i stor omfattning, *Jesus Kristus och Trosartiklarna*. I januari 1914 började äldste Talmage också ge ut en samling *liknelser*, berättelser han hämtat från egna erfarenheter som lär oss evangelieprinciper. Här följer tre av hans bästa.

Liknelsen om det oförståndiga biet

Ibland känner jag att jag att mitt arbete kräver ett lugn och en avskildhet som varken mitt bekväma kontor eller min trivsamma studiekammare där hemma kan ge mig. Då drar jag mig helst tillbaka till ett rum högst upp i tornet på en stor byggnad, långt från stadsgatornas buller och oväsen. Det är ganska svårt att komma fram till rummet och det är ganska skyddat mot mänskligt intrång. Därinne har jag tillbringat många fridfulla och verksamma timmar med böcker och penna.

Men jag är inte alltid fri från besökare, särskilt inte under sommaren, för när jag sitter där med fönstret öppet flyger insekter ibland in och gör mig sällskap. Dessa självbjudna gäster är inte ovälkomna. Många gånger har jag lagt ner pennan och glömt bort vad jag hållit

på att skriva om och med intresse iakttagit dessa bevingade besökare. Efteråt har jag tänkt att tiden jag använt på detta sätt inte varit bortkastad, för är det inte så att även en fjäril, en skalbagge eller ett bi kan framföra ett budskap till den mottaglige eleven?

Ett vilt bi från närliggande höjder flög en gång in i rummet, och emellanåt fick jag under en timme eller mer höra det angenäma surret när det flög omkring. Det lilla djuret insåg att det var en fånge, ändå misslyckades alla dess ansträngningar att hitta en väg ut genom det delvis öppna fönstret. När jag var klar och skulle stänga rummet och gå, öppnade jag fönstret på vid gavel och försökte först leda och sedan tvinga ut biet till friheten och säkerheten, väl medveten om att ifall biet blev kvar i rummet skulle det dö, liksom andra insekter gjort som blivit instängda där i den torra luften. Ju mer jag försökte driva ut biet, desto mer beslutsamt blev det att göra motstånd och motarbeta alla mina ansträngningar. Dess tidigare fridfulla surrande utvecklades till ett mycket ilsket sådant. Den snabba flygningen blev fientlig och hotfull.

Sedan överraskade biet mig när jag inte var på min vakt och stack mig i handen — den hand som kunde ha lett det till friheten.

Till slut satte biet sig i en taklampa som jag inte nådde upp till, varken för att hjälpa eller skada det. Den häftiga smärtan från det ovänliga sticket väckte mer medömkan än vrede inom mig. Jag kände till det oundvikliga straffet för biets felaktiga motstånd och trots, och jag måste lämna det åt sitt öde. Tre dagar senare gick jag in i rummet igen och fann den torra och livlösa kroppen på skrivbordet. Biet hade fått sota med livet för sin envishet.

Med biets kortsynta sätt att se och själviska missuppfattning var jag en fiende, en efterhängsen förföljare, en jordisk fiende som gick in för att förgöra det. Medan jag i verkligheten var dess vän som erbjöd ett sätt att rädda det liv som det fick plikta med genom sitt misstag. Jag hade försökt befria det, trots dess motstånd, från

dödens fängelse och återställa det till friheten utomhus.

Är vi så mycket klokare än biet att det inte finns någon likhet mellan dess oförståndiga sätt och vårt eget liv? Vi är benägna att kämpa, ibland med lidelse och vrede, mot motgången som när allt kommer omkring kan vara ett uttryck för högre visdom och kärleksfull omsorg, riktad mot vårt kortvariga välbefinnande för en varaktig välsignelses skull. I jordelivets prövningar och lidanden finns det en gudomlig hand som bara den gudlösa själen helt kan undgå att märka. För många har förlusten av rikedom blivit en fördel, en nyttig hjälp till att leda eller driva dem bort från själviska njutningars begränsningar, ut i solskenet och den friska luften, där gränslösa möjligheter finns för den som vill anstränga sig. Besvikelser, sorg och

Med biets kortsynthet och själviska missuppfattning var jag en fiende, medan jag i verkligheten var dess vän som erbjöd ett sätt att rädda det liv som biet fick plikta med.

lidande kan vara uttryck för en allvis Faders godhet.

Tänk på vad vi kan lära av det oförståndiga biet!

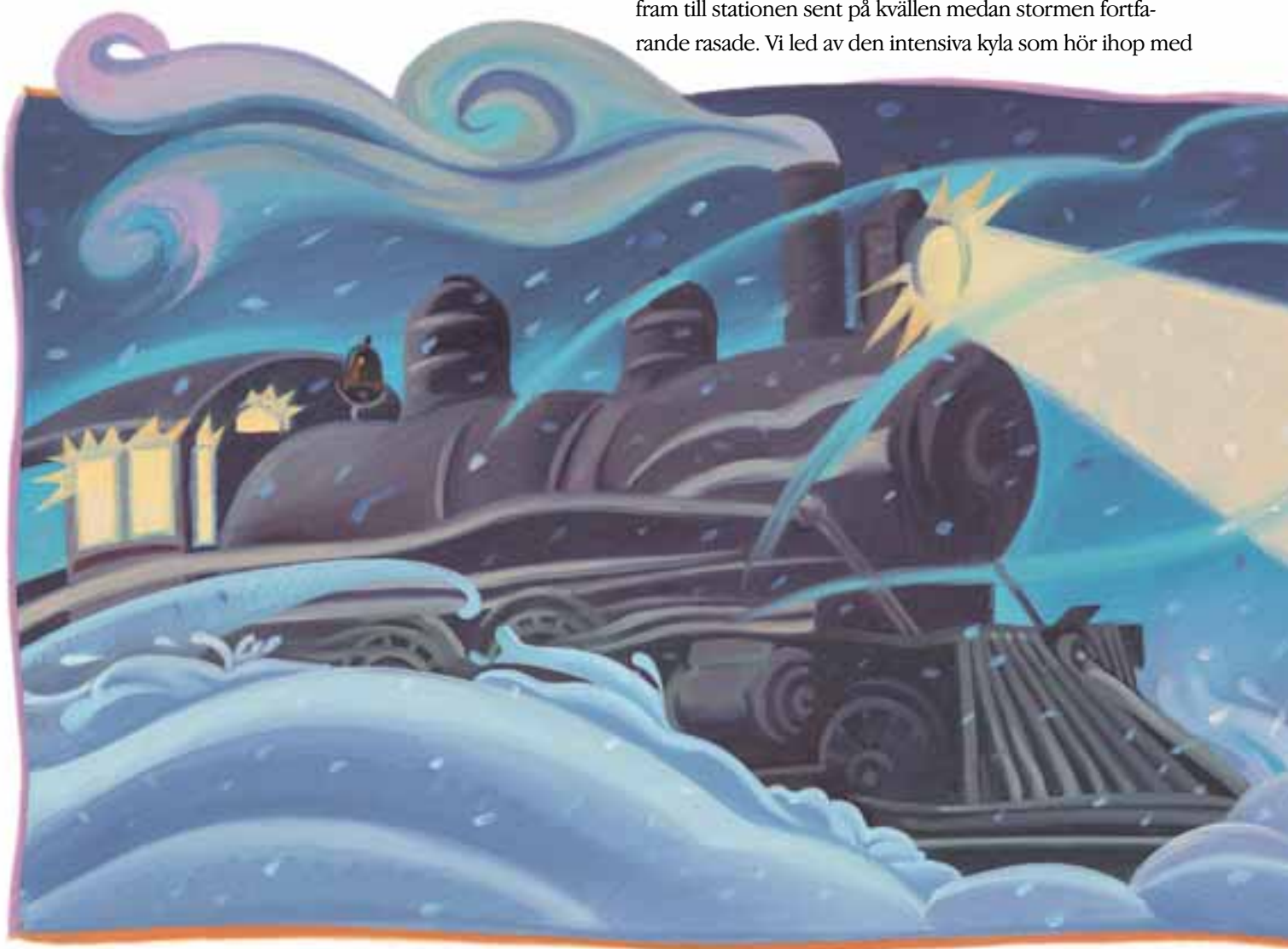
”Förtrösta på Herren av hela ditt hjärta, förlita dig inte på ditt förstånd. Räkna med honom på alla dina vägar, så skall han göra dina stigar jämna” (Ordspråksboken 3:5–6).

Liknelsen om ugglexpressen

Under min tid i college ingick jag i en klass som utsågs att göra ett fältarbete. Det ingick i våra obligatoriska kurser i geologi — den vetenskap som handlar om jorden i alla dess olika aspekter och stadier, men i synnerhet om de berggrunder den består av, deras strukturella särdrag,

förändringarna de har undergått och undergår — vetenskapen om världarna.

En viss uppgift gjorde att vi befann oss ute i markerna i flera dagar. Vi hade utforskat, undersökt och kartlagt många kilometer av lågland och högland, dalar och kullar, bergshöjder och trånga passage i kanjonerna. När tiden som tilldelats för undersökningen nästan var slut, råkade vi ut för en våldsamt storm, som följdes av ett kraftigt snöfall — ovanligt för årstiden och oväntat, men så intensivt att vi riskerade att bli insnöade i bergen. Stormen rasade som värst när vi gick nedför en lång och brant bergssida, flera kilometer från den lilla järnvägsstation varifrån vi hade hoppats kunna ta tåget hem den kvällen. Med stora ansträngningar kom vi fram till stationen sent på kvällen medan stormen fortfarande rasade. Vi led av den intensiva kyla som hör ihop med

bitande vind och våldsamt snöfall, och dessutom fick vi veta att tåget vi väntade på hade fått stanna på grund av snödri-
vorna några kilometer från den lilla stationen ...

Tåget som vi satte vårt hopp till och väntade på var Ungleexpressen — ett snabbt nattåg som gick mellan stora städer. Enligt tidtabellen stannade tåget bara några få gånger och det var vid de större stationerna, men som vi förstod måste det stanna vid denna lilla avlägsna station för att fylla på lokets vattenförråd.

Långt efter midnatt kom tåget i en fruktansvärd storm-
vind av yrande snö. Jag dröjde mig kvar bakom mina kamra-
ter som snabbt klättrade ombord, för jag var nyfiken på
lokföraren, som under
det korta stoppet, medan
hans medhjälpare tog

Lokföraren sade:
"Titta på strålkas-
taren på loket.

*Lyser det inte upp spåret
hundra meter eller mer?
Allt jag försöker göra är
att köra dessa hundra
meter på upplyst spår.
Så långt kan jag se, och
på den sträckan vet jag
att det inte finns några
binder på banvallen."*

hand om påfyllningen av vattnet, hade bråttom att se till loket, smörja några delar, justera andra och ge det en allmän översyn. Jag vågade mig på att tala med honom, fastän han var mycket upptagen. Jag frågade hur han kände sig en sådan stormig, kuslig och rasande natt, när förödelsens kraf-
ter verkade ha släppts lösa, vitt och brett och omöjliga att kontrollera, när stormen tjöt och när faror hotade från alla håll. Jag tänkte på möjligheten — rent av sannolikheten — att det låg snödrivor eller snöskred på spåret, på broar och viadukter som kunde ha lossnat i stormen, på klippblock som ryckts loss från bergssidorna och på andra tänkbara hinder. Jag insåg att om det hände en olycka på grund av något hinder eller brott på spåret, skulle lokföraren och eldaren utsättas för den största faran, en våldsam kollision skulle troligtvis kosta dem livet. Alla dessa tankar och andra uttryckte jag i mina hastiga frågor till den jäk-
tade, otålige lokföraren.

Hans svar blev en läxa jag aldrig glömt. Detta är vad han sade, även om meningarna kom stötvis och osammanhängande: "Titta på strålkastaren på loket. Lyser det inte upp spåret de närmaste hundra meterna? Allt jag försöker göra är att köra dessa hundra meter på upplyst spår. Så långt kan jag se, och på den sträckan vet jag att det inte finns några hinder på banvallen. Och", tillade han, och jag såg genom snöyran och i det svaga lamp-
skenet att han hade ett skämtsamt leende på läpparna och en glimt i ögat, "tro mig, jag har aldrig lyckats köra detta gamla lok — Gud välsigne det! — så fort att jag hunnit förbi de upplysta hundra meterna. Ljusskenet från loket är alltid framför mig!"

När han klättrade upp till sin plats i förar-
hytten, skyndade jag mig upp i första passa-
gerarvagnen, och medan jag sjönk ner på
det stoppade sätet, lycklig över att kunna
njuta av värmen och den allmänna komfor-
ten, som stod i stark kontrast till ovädret
därutanför, tänkte jag djupare på den
sotiga, oljefläckiga lokförarens ord. De var

fulla av tro — den tro som åstadkommer stora ting, den tro som ger mod och beslutsamhet, den tro som leder till gärningar. Vad hade hänt om lokföraren inte vågat, om han gett efter för fruktan och rädsla, om han vägrat att fortsätta på grund av de hotande farorna? Vem vet vilket verk som kanske hade förhindrats, vilka stora planer som kanske hade fått annulleras, vilka gudagivna barmhärtighetsuppdrag och vilken hjälpverksamhet som kanske hade omintetgjorts, om lokföraren gett efter och tappat modet?

Det vindpiskade spåret var upplyst ett litet stycke. På den korta sträckan körde lokföraren vidare!

Vi kanske inte vet vad som ligger framför oss under de kommande åren, inte ens under de allra närmaste dagarna eller timmarna. Men för hundra meter, eller möjligtvis bara några meter, är spåret klart, är vår plikt uppenbar, är vår väg upplyst. Gå vidare på den korta sträckan, ta nästa steg, i ljuset av Guds inspiration!

Liknelsen om två lampor

Bland de materiella saker som hör till det förflutna — sådant som jag sparar för ljuva minnens skull och som påminner om angenäma bekantskaper i svunna dagar — finns en lampa ...

Lampan som jag talar om, läslampan under skoltiden, var en av de bästa i sitt slag. Jag hade köpt den för med möda förvärvade besparingar, den hörde till mina käraste ägodelar ...

En sommarkväll satt jag i djupa funderingar i lugn och ro i friska luften utanför dörren till det inackorderingsrum där jag både sov och studerade. En främling närmade sig. Jag lade märke till att han bar på en axelväska. Han var älskvärd och underhållande. Jag bar ut en stol till, och vi

satt och pratade med varandra tills det började skymma, och tills skymningen övergick i mörker.

Sedan sade han: "Du studerar och har säkert mycket att läsa på kvällarna. Vad slags lampa har du?" Och utan att vänta på svar fortsatte han: "Jag har en förträfflig lampa som jag skulle vilja visa dig. En lampa som är designad och konstruerad enligt senaste rönen inom praktisk vetenskap och som vida överträffar allt annat som hittills producerats för att skapa artificiellt ljus."

Jag svarade med tillförsikt, och jag erkänner att det inte var utan skadeglädje: "Min vän, jag har en bra lampa, en som blivit testad och godkänd. Den har varit min vän under många långa kvällar. Det är en argandsk lampa, och en av de bästa. Jag har ställt in vecken och rengjort lampan i dag, så den är klar att tändas. Kom med in så ska jag visa dig min lampa. Sedan kan du tala om för mig om din möjligtvis kan vara ännu bättre."

Vi gick in i mitt arbetsrum och med en känsla som jag tror är besläktad med det som en idrottsman känner när han ska börja tävla mot någon som han anser vara en beklagansvärt sämre motståndare, satte jag tändstickan till min vältrimmade fotogenlampa.

Min besökare blev mångordig i sitt beröm. Det var den bästa lampan i sitt slag, sade han. Han bedyrade att han aldrig sett en lampa i bättre skick. Han skruvade vecken upp och ner och förkunnade att inställningen var perfekt. Han sade att han aldrig tidigare hade förstått hur nöjaktig en läslampa kunde vara.

Jag tyckte om mannen. Han verkade vara en vis man, och han ställde sig säkert in hos mig. "Älskar du mig, så älskar du min lampa", tänkte jag medan jag i tankarna gjorde om ett vanligt uttryck på den tiden.

"Nu", sade han, "vill jag med din tillåtelse tända min lampa." Ur axelväskan tog han fram en lampa som kallades "Rochester". Den hade ett lampglas som jämfört med mitt var en fabriksskorsten bredvid en skorstenspipa på ett vanligt hus. Veken var fyra fingrar bred. Skenet från lampan lyste

upp rummets avlägsnaste hörn. I dess strålande sken lyste vecken i min egen lilla argandlampa svagt gul. Fram till denna stund av övertygande bevisföring hade jag aldrig känt till det dunkel som jag bott och arbetat, studerat och kämpat i.

"Jag köper din lampa", sade jag. "Du behöver varken förklara mer eller lägga fram fler argument." Jag tog med mig mitt nyförvärv till laboratoriet samma kväll och fast-

ställde dess kapacitet. Dess lyskraft överträffade 48 stearinljus. Det var hela fyra gånger mer än styrkan i min läslampa.

Vid middagstiden, två dagar efter köpet, träffade jag lampförsäljaren på gatan. På min förfrågan svarade han att affärerna gick bra. Efterfrågan på hans lampor var större än vad fabriken kunde leverera. "Men", sade jag, "arbetar du inte idag?" Hans svar blev en läxa för mig. "Tror du att jag är så dum att jag går omkring och försöker sälja lampor i dagsljus? Skulle du ha köpt en av mig om jag tändt den medan solen sken? Jag väljer en tid när jag kan visa att min lampa är överlägsen din, och du var ivrig att få

den bättre lampan som jag kunde erbjuda dig, eller hur?"

Så lyder berättelsen. Fundera nu över tillämpningen av en del av den, en mycket liten del av den.

"Låt på samma sätt ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er Fader i himlen" [Matteus 5:16].

Mannen som ville sälja en lampa till mig, talade inte nedsättande om min lampa. Han satte sitt större ljus bredvid mitt svaga sken och jag skyndade mig att skaffa mig den som var bättre.

Missionärerna i dagens Jesu Kristi Kyrka sänds inte ut för att angripa eller förlöjliga människors tro, utan för att sätta fram ett större ljus för världen, i vars sken dunklet från människogjorda trosläror fladdrande lågor ska märkas. Kyrkans verk är konstruktivt, inte destruktivt.

Vad beträffar den vidare innebörden av liknelsen, så låt honom som har ögon och hjärta se och förstå. ■

Publicerad i Improvement Era i sep 1914, s 1008–1009; jan 1914, s 256–258; jul 1914, s 807–809; interpunktion och stavning moderniserad.

I dess strålande sken lyste vecken i min egen lilla argandlampa svagt gul. Fram till denna stund av övertygande bevisföring hade jag aldrig känt till det dunkel som jag bott och arbetat, studerat och kämpat i.

Ett särskilt vittne om Jesus Kristus

Irene Coimbra de Oliveira Cláudio

När jag gick in i den väldiga sporthallen till regionkonferensen, såg jag vackert arrangerade blommor och, vilket var ännu mer imponerande, tusentals människor som väntade i vördnadsfull tystnad. Allt verkade vara helt perfekt. Jag hittade en plats och beundrade varje detalj medan jag satt tyst och väntade.

Jag var ny medlem i kyrkan och detta var min första regionkonferens. Jag var angelägen om att få dyrka och sjunga tillsammans med medlemmar från hela min region i Brasilien. Men mest angelägen var jag att få se och höra en levande apostel för första gången. Jag undrade hur äldste Jeffrey R Holland, den besökande generalauktoriteten, skulle se ut. Skulle en medlem i de tolv apostlarnas kворum vara annorlunda än andra ledare inom och utanför kyrkan? Skulle han verkligen vara ett särskilt vittne om Jesus Kristus?

Innan jag gav mig av till konferensen sade min make, som inte är medlem i kyrkan, i sarkastisk ton: "Jaså, du ska lyssna på en Jesu Kristi apostel? Kommer han att vara helig?"

"Det vet jag inte", svarade jag. "Du ska få veta det när jag kommer hem igen."

Medan jag satt där och funderade och väntade på att äldste Holland

skulle komma, ville jag få ett vittnesbörd om att denne man verkligen var en Jesu Kristi apostel. Jag bad till min himmelske Fader för att få veta hur jag skulle berätta om det jag upplevt för min make när jag kom hem.

När de lokala ledarna och generalauktoriteterna kom in i rummet, kunde jag inte avgöra vem av dem som var aposteln. Det fanns inget i hans utseende som skilde sig från de andras. När jag slutligen förstod vem som var äldste Holland, sade jag till mig själv: "Vad är det för speciellt med den här mannen?"

Efter inledningspsalmen, inledningsbönen och några ord av våra lokala ledare, presenterades syster Patricia T Holland, apostelns hustru. Hon fick hjälp av en tolk, men jag kände att jag kunde förstå henne på hennes eget språk eftersom hon inte bara talade till våra öron. Hon talade också till våra hjärtan.

När hon var färdig med sitt tal gick äldste Holland fram till talarstolen. När han började tala blev jag förvånad över hur normala hans ord lät. Men medan han talade började jag inom mig få ett vittnesbörd om att denne man verkligen var en representant för Herren och att hans budskap var sant. Jag tänkte på Jesus Kristus, som också till det yttre verkade likna andra

människor, men som hade den upphöjda uppgiften att vara världens Frälsare. När äldste Holland avslutade sitt tal bar han vittnesbörd om att Jesus Kristus lever och att detta är Kristi sanna kyrka. Anden vittnade för mig att äldste Holland hade utnämnts att tala i Herrens namn och att han verkligen var en av Herrens apostlar.

När jag kom hem frågade min make: "Nå, hur var nu den här aposteln?"

"Till det yttre verkar han vara precis som alla andra", sade jag. "Men han är faktiskt mycket mer — han är ett särskilt vittne om Jesus Kristus." ■

Irene Coimbra de Oliveira Cláudio är medlem i Jardim Independência församling, Ribeirão Preto stav, Brasilien.

Medan äldste Holland, en apostel, talade började jag inom mig få ett vittnesbörd om att denne man verkligen var en representant för Herren och att hans budskap var sant.

Det fanns ingen tvekan

Giuseppe Martinengo

När missionärerna visade mig filmen om profeten Joseph Smiths första syn, var det svårt för mig att hålla tillbaka tårarna. Berättelsen om hans sökande efter sanningen liknade på vissa sätt mitt eget sökande.

Vid den tiden var jag 20 år gammal och bodde i Italien, mitt fosterland. I fem år hade jag sökt efter svar som mina föräldrars

religion inte kunnat ge mig. Jag hade sökt efter dessa svar i andra religioner och filosofier, men något verkade saknas i dem alla. Året innan jag träffade missionärerna hade mitt sökande blivit det viktigaste i livet. Jag höll mig på avstånd från några av mina vänner och lämnade till och med universitetet som jag studerat vid. Mina släktingar förstod sig inte på mig.

I slutet av 1984 träffade jag missionärerna på gatan och gav dem min adress. Jag visste mycket lite om kyrkan, men av någon anledning ville jag tala med dem.

Några dagar senare var jag på mitt rum. Jag öppnade mitt hjärta

för Gud och bad honom visa mig vad han ville att jag skulle göra. Medan jag bad kände jag en stor frid omge mig. I samma ögonblick ringde det på dörren. När missionärerna kom in visste jag att de hade svaren jag sökte.

Under andra lektionen uppmanade missionärerna min mor och mig att döpa oss. Vi reagerade mycket olika. Efter att ha läst en hel del i Mormons bok hade jag fastat och bett och fått en bekräftelse på att det som missionärerna undervisade om var sant. Min mor hade emellertid inte den minsta tanke på att bli döpt.

När missionärerna gått, ställde min mor mig inför ett svårt val. Om jag

valde att bli döpt, fick jag bo någon annanstans. Det fanns ingen tvekan hos mig. Jag visste vad som var rätt. Jag lämnade min mors hem samma kväll.

Följande dag gick missionärerna, grenspresidenten och jag hem till min mor för att försöka lösa problemet. Under diskussionen som följde accepterade jag min mors begäran att jag skulle vänta en månad med att döpa mig, men jag gjorde det enbart av respekt för henne och för att visa henne att min önskan var uppriktig.

Under den månaden fortsatte missionärerna att undervisa oss. Min mors inställning ändrades inte, och det stod klart att hon ville att jag än en gång skulle skjuta upp mitt dop. Men jag kunde inte vänta och den 15 februari 1985 — den dittills bästa dagen i mitt liv — döptes jag.

Min mor blev arg över mitt beslut och jag visste inte vad jag skulle göra. Jag gick till min grenspresident och medan vi bad tillsammans fick jag inspirationen att jag skulle fråga min farbror om jag fick bo hos honom och hans familj.

När missionärerna visade mig filmen om den första synen, var det svårt för mig att hålla tillbaka tårarna. Jag visste att det var sant, och den vissbeten gjorde att jag inte tvekade om vad jag skulle göra.

Min farbror gick med på det, men på villkor att jag återvände till universitetet. Det dröjde emellertid inte länge förrän vår relation försämrades. Han ville nämligen inte att jag skulle gå till kyrkan eller hjälpa missionärerna. Slutligen förbjöd han mig att lämna huset och åka till den distriktskonferens där jag skulle få det melkisedeska prästadömet.

Ännu en gång fick jag välja mellan ett lugnt liv och evangeliet. Det fanns ingen tvekan hos mig. Den lördagen gick jag upp tidigt, packade mina kläder och lämnade huset.

Det var inte lätt att vara medlem i kyrkan, men Herren välsignade mig då jag gick min egen väg, utan stöd från mina anhängare. En av mina största välsignelser kom när jag på uppdrag av äldstevorumet besökte ett par som nyligen döpt sig. Där träffade jag deras dotter Giovanna.

Efter en tid blev Giovanna också döpt och vi planerade att gifta oss. Men på bröllopsdagen kom ett rättsligt besked som sade att äktenskapet inte kunde äga rum. Min mor hade funnit ett sätt att förhindra det. Efter flera svåra månader löstes frågan och vi gifte oss. Nu har vi fyra härliga barn.

Som familj har vi haft många svårigheter, men dessa erfarenheter har stärkt våra vittnesbörd. Herren har välsignat oss storligen, och han har använt sig av våra prövningar och svårigheter till att vägleda och välsigna våra liv. Det råder det ingen tvekan om. ■

Giuseppe Martinengo är medlem i Timpanogos Parks femte församling, Orems norra stav, Utah.

En mycket speciell bordsduk

Juan Aldo Leone

1995 kom jag hem från en sista rundtur i den vidsträckta Argentinamissionen Córdoba, där jag verkat som rådgivare till missionspresidenten under åtta oförglömliga år. En ny kallelse som president för Villa Allendes gren väntade mig. Två gånger tidigare hade jag haft det ämbetet i andra enheter. Som alltid var jag tacksam för möjligheten att tjäna Herren. Min nya kallelse fick mig att tänka på kyrkans tillväxt i min del av Argentina, och en speciell upplevelse fick mig att känna mig ännu mer tacksam över min arvedel i evangeliet.

Fyrtio år tidigare hade den ursprungliga grenen i Córdoba delats. Vid denna första delning bildades en ny gren (nuvarande Villa Belgrano församling) väster om staden. Den kom att utgöra grunden för många andra enheter som skapades under de följande åren.

Varje gång en ny gren organiserades försåg Villa Belgrano församling, likt stammen på ett kraftigt träd, de spröda unga skotten med en del av dess ledare och medlemmar. Dessutom skänkte man allt materiel som kunde undvaras: talarstol, stolar, bord, sakramentsbrickor och så vidare. När en ny gren utrustats

fullständigt, donerades dessa första gåvor på nytt till andra nya grenar. På så sätt spreds möbler och annat till andra platser, där de kom till god nytta.

I dag är den lilla grenen i Villa Allende en församling med ett vackert möteshus och en mycket duktig ung biskop. Men 1995, när jag började

När min rådgivare och jag officierade vid sakramentsbordet lade jag inte märke till något speciellt med sakramentsduken. Det var först när jag såg orden *santa cena* som en våg av minnen sköljde över mig.

verka som grenspresident där, höll vi våra möten i ett stort, gammalt hyreshus. En söndag i detta gamla hus välsignade en av mina rådgivare och jag sakramentet. Jag hade inte officierat vid denna heliga förordning på flera år. Vanligtvis var det våra unga aronska prästadömsbärare som fick den förmånen.

Först märkte jag inte något speciellt med den vita duken som täckte sakramentsbrickorna. Men när vi skulle bryta brödet, fick de vackert broderade och framträdande orden *santa cena* (den heliga nattvarden) mitt hjärta att slå snabbare och mina ögon att fyllas av tårar.

På ett enkelt sätt påminde min himmelske Fader mig om de många välsignelser jag

fått under mina 60 år som medlem i hans sanna kyrka. Dessa broderade bokstäver gick inte att missta sig på. Fyrtio år tidigare hade min mor, som tillsammans med min far var pionjär i vår stad, tagit ett stycke linneväv från sin brudkista och bett mig skriva *santa cena* mitt på tyget. Hon broderade sedan mycket vackert över bokstäverna och skänkte grenen dess första sakramentsduk.

Under våra år med ständig tillväxt, förändringar, förflyttningar och nya enheter hade jag ibland undrat vart duken tagit vägen. Hade den brunnit upp vid branden i Villa Melgranos möteshus 1979?

Men här låg den i gott skick framför mig. Den fick mig att tänka på mycket som hänt, samtidigt som den fick mig att känna djup tacksamhet. Efter så många delningar av enheter, och efter att ha tvättats och strukits hundratals gånger, och tagits om hand av många kärleksfulla händer, var den fortfarande i tjänst — långt från den gren dit den från början kom, men fortfarande i kyrkan efter mer än 40 år.

För länge sedan, när duken syddes, verkade jag som en ny, mycket ung grenspresident för första gången. Mycket hade förändrats och utvecklats under de mellanliggande åren. Mycket annat var fortfarande sig likt. Jag mindes och värdesatte både det som förändras och som inte förändras, vid återseendet av denna mycket speciella duk. ■

Juan Aldo Leone är medlem i Villa Allende församling, Córdoba Sierras stav i Argentina.

Visste du detta?

Ett Herrens lejon

För att vara en som kallades "Herrens lejon" var president Brigham Young (1801–1877) en

anmärkningsvärt ödmjuk man. Vid ett tillfälle fick Brigham Young en sträng tillrättavisning av profeten Joseph Smith. När Joseph slutat förebrå honom, väntade alla i rummet på Brigham Youngs reaktion. Han kunde ha försvarat sig eller tagit illa upp, men han sade uppriktigt och enkelt: "Joseph, vad vill du att jag ska göra?"

President Young sade senare: "Vi måste ödmjuka oss och bli som små barn i våra känslor — bli ödmjuka och lika barn inom oss, ... Då får vi förmånen att växa, att tillväxa i kunskap, i visdom och i insikt" (*Kyrkans presidenters lärdomar: Brigham Young* [1997], s 179).

Det hände i februari

I februari 1828 tog Martin Harris skrivtecken som skrivits av från guldplåtarna, och överättningen av dem, till professor Charles Anthon vid Columbia University i New York City. Enligt Martin Harris redogö-

relse sade professor Anthon att skrivtecknen "voro egyptiska, kaldeiska, assyriska och arabiska och att de voro verkliga skrivtecken. Han gav mig ett intyg som bevis ... på att skrivtecknen voro äkta ... Jag tog emot detta intyg och stoppade det i fickan och

skulle gå ut ur rummet, då herr Anthon hejdade mig och frågade hur den unge mannen kom underfund med att guldplåtarna lågo gömda, där han fann dem. Jag svarade, att en Guds ängel hade kungjort det för honom.

Då sade han till mig: 'Låt mig se det där intyget.' Följaktligen tog jag fram det ur fickan och gav det till honom. Han tog det och rev sönder det och sade, att det numera icke funnos några änglabetjäningar och att han skulle översätta plåtarna, om jag ville bringa dem till honom. Jag talade om för honom, att en del av plåtarna voro förseglade och att jag icke hade tillåtelse att föra dem till honom. Han svarade: 'Jag kan icke läsa en förseglad bok'" (Den kostbara pärlan, Joseph Smiths skrifter 2: 64–65; *History of the Church*, 1:20).

Professor Anthon uppfyllde en profetia av Jesaja, som skrev om "orden i en förseglad bok. Räcker man en sådan bok åt någon som kan läsa och säger: 'Läs detta', så svarar han: 'Jag kan det inte, den är ju förseglad'" (Jesaja 29:11).

Förslag till ledare

Vi är mest effektiva i våra kallelser när vi lyssnar till våra ledares råd. Herren har sagt: "Ingen kan vara behjälplig i detta verk utan att vara ödmjuk och fylld av kärlek och hava tro, hopp och barmhärtighet samt vara måttlig i allt

det som skall anförtröas honom" (L&F 12:8).

Aposteln Petrus rådde oss också: "Och ni alla, klä er i ödmjukhet mot varandra. Ty Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka ger han nåd" (Första Petrusbrevet 5:5). ■

Så kan du använda *Liahona* februari 2003

Förslag till samtalsämnen

- ”Stärk ditt inre jag”, s 2: President James E Faust förklarar att allting är andligt. Samtala om sådana bud som tiondelagen, visdomsordet och helgandet av sabbatsdagen. Fråga hur vi stärks andligen genom att hålla dessa bud.

- ”Födelsedagsresa till templet”, s 8: När har du stått inför ett svårt val mellan något du önskat göra och något vår himmelske Fader önskat att du skulle göra? Eller mellan något gott och något ännu bättre? Hur kändes det när du gjort ditt val?

- ”Den gudomliga kärleken”, s 12: Äldste Russell M Nelson lär oss att vi kan få fullheten av Guds kärlek och välsignelser om vi uppfyller vissa villkor. Vad kan vi göra för att få full del av Herrens kärlek och hans välsignelser i våra liv?

- ”Förlåtelsens sten”, s LS6: Fråga familjen eller klassen om de har några småstenar i sina skor. Om det passar, så berätta om något tillfälle när du har förlåtit och betona hur bra det kändes när du förlät.

Ämnen i detta nummer

LS = <i>Lilla stjärnan</i>	
Andlighet	2, 33
Apostlar	42
Besöksverksamhet	25
Exempel	18
Familjens hemafton	48
Familjerelationer	42, LS6, LS10
Frid	2, 26
Förberedelse	25
Förlåtelse	26, LS6
Handlingsfrihet	33
Helige Anden	2, LS10
Hemundervisning	7
Jesus Kristus	26, 30, LS11, LS14, LS16
Kyrkans historia	47, LS4, LS6
Kyskhhet	22
Kärlek	12
Ledarskap	47, 48
Liknelser	30, 36
Lydnad	12, 22
Missionsarbete	18, 30, LS2
Mormons bok	34, 47
Nya testamentet	26, 30, LS11, LS14
Omvändelse	12, 26, 34, 42
Primärföreningen	LS4
Prioriteringar	25
Sakramentet	42, LS11
Smith, Joseph	LS4, LS6
Tempel och tempeltjänst	8, LS9
Tjänande	18, 42, LS10
Tro	8, LS16
Trosartiklarna	LS4
Undervisning	30, 48
Välsignelser	12
Vänskap	22, LS2
Återställelse	LS2, LS4

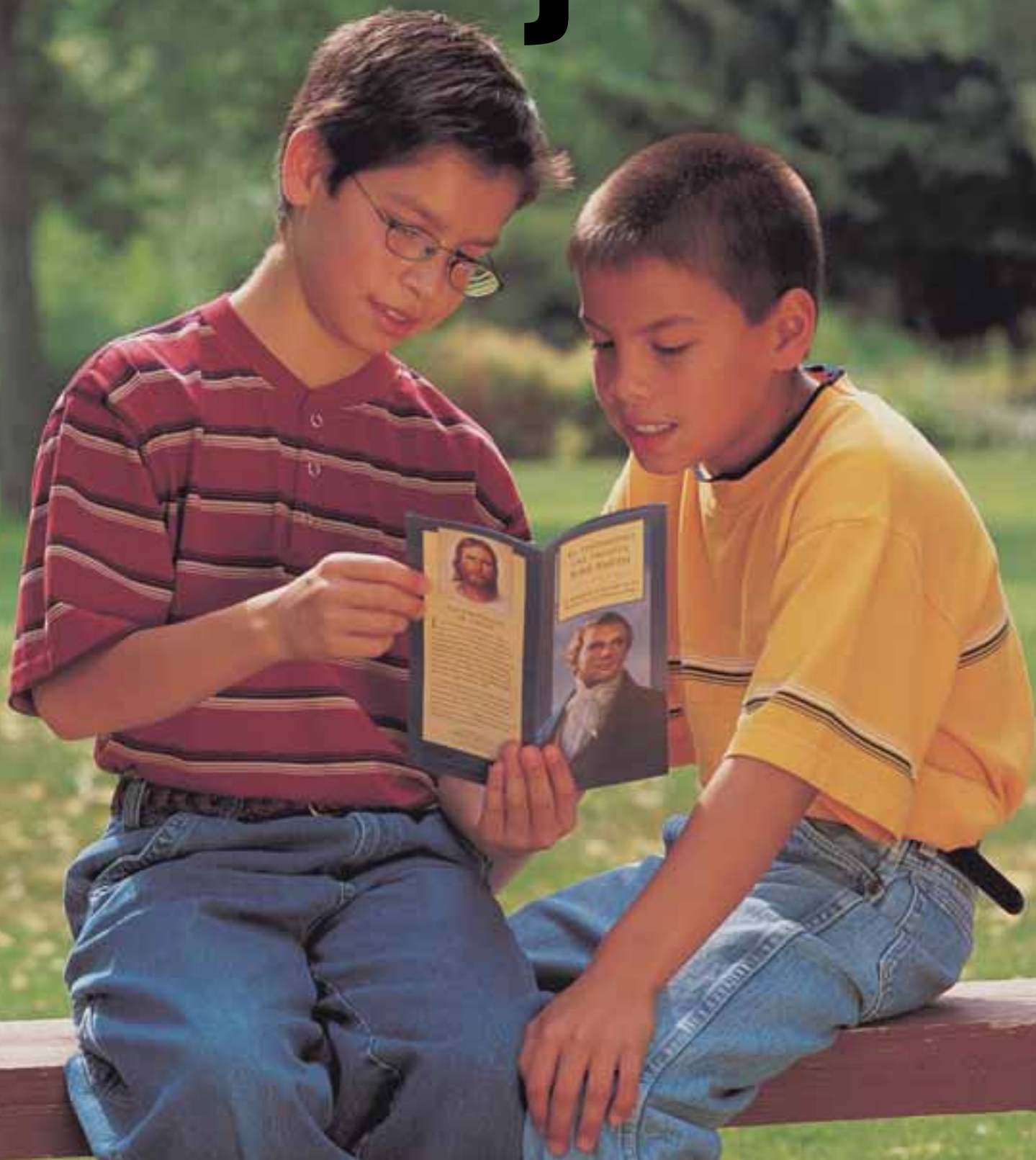
Testa dina kunskaper

Se om du kan para ihop människor eller föremål som hör ihop i Frälsarens liknelser.

1. Vete	a. Säckar (se Matteus 9:17)
2. Regn	b. Sand (se Matteus 7:24–27)
3. Vin	c. Ogräs (se Matteus 13:24–30)
4. Säd	d. Lasarus (se Lukas 16:19–31)
5. Den förlorade sonen	e. Tistlar (se Matteus 13:3–8)
6. Den rike unge mannen	f. Gödd kalv (se Lukas 15:11–32)

Lilla stjärnan

VI BÄR VITNE *om* HONOM

**President Gordon B
Hinckley förklarar hur
vi kan vittna om
återställelsen utan att
förringa andras tro.**

PRESIDENT GORDON B HINCKLEY

Vi tillber Herren, förkunnar hans gudomlighet och att han verkligen lever. Vi uttrycker vår kärlek till honom och vi vittnar om att vi vet att han älskar oss.

Det finns de som inte tycker att vi är kristna. Det är inte så viktigt. Hur vi ser på oss själva är det viktiga. Vi erkänner att det finns skillnader mellan oss. Om det inte vore så, skulle det inte ha behövts någon återställelse av evangeliet.

Jag hoppas att vi inte grälar om den här saken. Vi vittnar enkelt, lugnt och utan ursäkter om att Gud har uppenbarat sig och sin älskade Son, då han inledde denna fullständiga och sista utdelning av sitt verk.

Vi får inte bli otrevliga när vi talar om doktrinära skillnader. Men vi kan aldrig ge upp den kunskap som kommit till oss genom uppenbarelse. Låt oss aldrig glömma att detta är en återställelse av [Frälsarens kyrka].

Vi kan respektera andra religioner, och måste göra det. Vi måste erkänna allt det goda de gör. Vi måste vara toleranta och vänliga mot dem som inte har samma tro som vi.

Jag fick ett brev från en man som inte är medlem i kyrkan. Han skriver att hans lilla dotter blivit utfrysad av skolkamrater som är sista dagars heliga. Han berättar om ett annat tillfälle då ett barn med religiös medaljong om halsen fick den bortsliten av ett barn som är medlem i vår kyrka. Jag hoppas att detta inte är sant. Om det är det, ber jag de förolämpade om ursäkt.

Låt oss höja oss över allt sådant betedande. Låt oss vara sanna Kristi lärjungar som följer den gyllene regeln och behandlar andra som vi själva vill bli behandlade.

Jag är så tacksam för det vittnesbörd som Gud välsignat mig med om Joseph Smiths gudomliga kallelse, om att den första synen var verklig, om prästadömet återställelse, om att Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga är den sanna kyrkan. ●

Ur ett tal vid generalkonferensen i april 1998.

Vi får inte bli otrevliga när vi talar om doktrinära skillnader. Men vi kan aldrig ge upp kunskapen om att detta är en återställelse av [Frälsarens kyrka].

Evangeliet är återställt

VICKI F MATSUMORI

"Ty så skall min kyrka kallas i de sista dagarna, ja, Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga" (L&F 115:4).

Vad tror ni att ni kommer ihåg från Primär när ni går vidare därifrån? En sång som ni tycker mycket om? En speciell berättelse ur skrifterna? Ett av evangelieidealerna?

Äldste L Tom Perry i de tolv apostlarnas kvorum säger att i Primär lärde han sig namnen på alla som var apostlar på den tiden, och också alla trosartiklarna. När han som vuxen försökte minnas dem, sade han: "Jag upptäckte att jag fortfarande kunde namnge de tolv apostlarna ... Men efter de första fem trosartiklarna hade jag svårt att minnas i vilken ordning de kom och hela innehållet i dem."

Därför började äldste Perry på nytt att lära sig trosartiklarna, och när han gjorde det fick han en "djup övertygelse ... om att de gavs genom uppenbarelse till profeten Joseph Smith."

Profeten Joseph skrev ett brev till John Wentworth, en tidningsredaktör. Profeten skrev om många saker som hände när evangeliet återställdes. Han berättade om den första synen och om översättningen av Mormons bok. Sedan skrev han trosartiklarna — 13 påståenden som förklarar de sista dagars heligas tro.

Äldste Perry lovar oss: "Om du använder [trosartiklarna] som vägledning i dina studier av Frälsarens lärdomar, kommer du att vara förberedd att bära ditt vittnesbörd om Herrens återställda, sanna kyrka. Du kommer att med övertygelse kunna säga: 'Vi tror på detta'" ("Trosartiklarna", *Nordstjärnan*, jul 1998, s 21–23).

Memory-spel med trosartiklarna

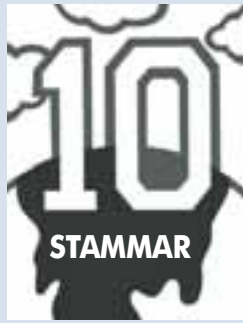
Montera sidan 5 på ett tjockt papper. Klipp ut alla korten. Medan du lär dig en trosartikel utantill, så hitta motsvarande bildkort. Gör ett memory-spel genom

att lägga korten med baksidan uppåt på en plan yta. Turas om att vända två kort och försök hitta dem som passar ihop.

Förslag till samlingsstunden

1. Gör en översikt av händelserna som relateras i Joseph Smiths skrifter 2, så att barnen bättre förstår välsignelserna av återställelsen. Inbjud fyra personer att komma till samlingsstunden klädda i en enkel kostymering och föreställa Joseph Smiths vänner eller familj. Låt var och en återge en händelse som om de hört Joseph berätta om den, och använda skrifterna när så är lämpligt. Dela in barnen i fyra grupper och använd stationsundervisning (se Undervisning: Den högsta kallelsen [1999], s 179), och låt grupperna rotera och lyssna på varje gäst när han eller hon vittnar om sanningarna som uppenbarades tack vare en viss händelse: Den första synen (Joseph Smith 2:14–17); behovet av återställelsen (Joseph Smith 2:18–19); erbållandet av plåtarna och översättningen av Mormons bok (Joseph Smith 2:59–60); återställelsen av prästadömet (Joseph Smith 2:68–72). Sjung sånger eller psalmer om Joseph Smith, den första synen, Mormons bok och prästadömet.

2. För att hjälpa barnen förstå välsignelserna av att Guds prästadöme återställts till jorden, låter du dem tillsammans läsa Petrus första brev 2:9 högt. Samtala om välsignelserna och skyldigheterna som kommer av att vara "ett utvalt släkte, ett konungsligt prästerskap, ett heligt folk, ett Guds eget folk". Lägga följande ordremsor i en ask eller burk: ETT BARN VÄLSIGNAS, DOP, KONFIRMATION, SAKRAMENTET VÄLSIGNAS, EN SJUK VÄLSIGNAS, AVSKILJA NÅGON TILL ETT ÄMBETE, EN BYGGNAD INVIGS, TEMPLET, MISSIONÄRER, EN BISKOP och PROFETEN. Låt barnen välja en ordremsa och rita vad det står på den, medan de övriga barnen gissar vilken välsignelse genom prästadömet som teckningarna föreställer. Samtala om hur prästadömet välsignar oss i dessa fall eller genom den personen. Sjung en lämplig sång eller psalm efter att ni talat om varje ordremsa. ●

Vi tror på Gud den evige Fadern, på hans Son Jesus Kristus och på den Helige Anden.	Vi tror att människorna kommer att straffas för sina egna synder och inte för Adams överträdelse.	Vi tror att hela människosläktet kan frälsas genom Kristi försoning och genom lydnad till evangeliets lagar och förordningar.	Vi tror att evangeliets första grundsatser och förordningar är: (1) Tro på Herren Jesus Kristus, (2) omvändelse, (3) nedsänkingsdop till syndernas förlåtelse, (4) handpåläggning för den Helige Andens gäva.	Vi tror att en man för att predika evangeliet och betjäna i dess förordningar måste kallas av Gud genom profetia och handpåläggning av dem som har myndighet.	Vi tror på samma organisation som i den ursprungliga kyrkan, nämligen apostlar, profeter, herdar, lärare, evangelister och så vidare.	Vi tror på tungomåls gåvan, profetia, uppenbarelse, syner, helbrägdagörelse, uttydning av tungomål och så vidare.
Vi tror att Bibeln är Guds ord i den mån den är rätt översatt. Vi tror också att Mormons bok är Guds ord.	Vi tror allt vad Gud har uppenbarat, allt vad han nu uppenbarar och vi tror att han ännu kommer att uppenbara många stora och viktiga ting angående sitt rike.	Vi tror på Israels bokstavliga insamling och de tio stammarnas återkomst, att Sion (Nya Jerusalem) kommer att grundläggas på det amerikanska fastlandet, att Kristus personligen kommer att regera på jorden samt att jorden kommer att förnyas och erhålla sin paradisiska härlighet.	Vi gör anspråk på förmånen att dyrka Gud den Allsmäktige i enlighet med vårt samvetes bjudande och erkänner alla människors rätt till samma förmån, att tillbedja hur, var eller vad de vill.	Vi tror på att erkänna konungar, presidenter, styresmän och domstolar samt att lyda, ära och understödja lagarna.	Vi tror på att vara ärliga, sanna, kyska, barmhärtiga och dygdiga och att göra gott mot alla, ja, vi kan verkligen säga att vi följer Paulus uppmaning: Vi tror allting, vi hoppas allting, vi har uthärdat mycket och hoppas kunna uthärda allting. Vi söker efter allt som är dygdigt, älskligt, prissvärt och gott.	
					 Apostlar Profeter Herdar Lärare Evangelister	
						

Förlåtelsens sten

JANE McBRIDE CHOATE

Baserad på en verklig händelse

Levi kunde inte koncentrera sig på Primär den söndagen. Han var fortfarande arg på sin storebror Jason.

Jason hade just fått sitt körkort. Förra veckan hade han kört över Levis cykel, fastän Levi varit noga med att ställa den vid sidan om garaget. Levi hade själv sparat för att kunna köpa cykeln. Det hade tagit lång tid.

"Jag är verkligen ledsen. Jag ska se till att den blir precis som ny", lovade Jason.

Levi tittade på den tillknycklade stänkskärmen. "Den kommer inte att bli som förr."

Jason bad än en gång om förlåtelse, men Levi vägrade att lyssna. "Om du inte varit en så dålig bilförare, hade du inte förstört min cykel."

"Jag sa ju att jag skulle laga cykeln." Jason lät inte lika ledsen nu.

Levi gick därifrån med därifrån med ilska steg och låste in sig på sitt rum resten av eftermiddagen. Han kom bara ut när mamma envisades med att han skulle äta middag med familjen.

Detta hände i onsdags. Levi hade varit arg i fyra dagar. Han tyckte inte om att vara arg på Jason. Ändå kändes det inte som om han kunde förlåta sin bror.

Efter inledningen och sångstunden började syster McClure, andra rådgivaren i Primär, samlingsstunden med de äldre barnen. Hon började med Levis klass och skickade runt en liten pappersmugg. "Ta en och skicka muggen vidare", sade hon.

Levi stoppade ner handen i muggen och märkte

att den var fylld med småstenar.

"Lägg en liten sten i din sko", sade hon. "Försök nu gå på stället."

Levi lyfte upp foten och satte ner den igen. Det kändes konstigt med den lilla stenen under foten. Han försökte flytta stenen till ett ställe där han inte skulle känna den lika mycket, men den fortsatte att skava mot foten.

"Gå nu vördnadsfullt omkring i rummet", sade syster McClure.

Några av barnen började fnittra, men de slutade med det när syster McClure påminde dem om att vara vördnadsfulla. Ett par yngre barn började halta och böjde sig ner för att ta bort sina stenar.

Levi hade kvar sin sten i skon. Den började kännas mycket större när han gått en stund.

Efter några minuter bad syster McClure barnen att sätta sig på sina platser och ta bort stenarna ur skorna. Än en gång skickade hon runt pappersmuggen och bad barnen att lägga tillbaka stenarna.

Sedan förklarade hon: "Dessa stenar kan liknas vid känslorna vi får när vi inte förlåter någon som gjort något fel mot oss. Från början kan de verka små, men sedan känns de större och större."

"Hur är det om den som sårade oss inte verkar så ledsen själv?" ville Levi veta.

"Ibland måste vi förlåta även om den andra personen inte ber om ursäkt eller omvänder sig", svarade syster McClure.

Syster McClure berättade om ett tillfälle när profeten Joseph Smith förlät en av sina vänner som hade svikit honom. Levi kände en klump i halsen när han hörde hur profeten hade förlåtit William W Phelps, fastän broder Phelps hade hjälpt pöbeln som förföljde kyrkan och dess ledare.

Resten av tiden i Primär tänkte Levi på vad syster McClure hade sagt. Efter middagen den kvällen, när hans föräldrar frågade barnen vad de hade lärt sig i kyrkan, berättade Levi om stenarna.

"Hur kändes det i foten när du tog bort stenen?" frågade hans pappa.

"Foten var lite öm", medgav Levi. "Syster McClure sade att gå omkring med en sten i skon kan jämföras med att vara arg på någon och vägra att förlåta någon som sårat dig."

"Det låter som en av mammas lektioner", sade hans lillasyster Annie.

Alla skrattade. Hela familjen visste att mamma tyckte om att använda sig av föremål i de lektioner hon hade på hemaftnarna.

Innan Levi gick till sängs knackade han på Jasons dörr. "Jag är ledsen att jag varit så dum", sade han när Jason öppnade dörren. "Jag vet att du inte menade att köra över min cykel."

"Hallå där, det är jag som ska be om förlåtelse." Jason gav Levi en stor kram och lyfte honom upp i luften. "Vad säger du om att vi lagar din cykel tillsammans i morgon efter skolan? Jag ska fråga pappa om vi kan få använda hans verktyg."

"Jättebra!" sade Levi, och när han gick till sitt rum tänkte han: "Det känns verkligen *jättebra*!" ●

"VÄNNER IGEN TILL SLUT"

Efter att William W Phelps svikit profeten Joseph Smith, bad han Joseph om förlåtelse. Profeten skrev detta brev till honom:

"Käre broder Phelps! — Jag måste säga att det är med blandade känslor jag bemödar mig om att skriva några rader som svar på [ditt brev], samtidigt som jag gläder mig över förmånen att få göra det ... Visst är det så att vi har fått lida mycket på grund av det du gjort ... Dock har vi tömt den bittra kalken, Faderns vilja har skett och vi lever fortfarande, för vilket vi tackar Herren ... Då jag tror att din bekännelse är äkta och din omvändelse genuin, skall jag med glädje på nytt erbjuda dig vår gemenskap ... Kom och förena dig med oss, käre broder, då vi nu inte längre är i strid med varandra, ty vi var en gång vänner och har äntligen blivit det igen.

Med vänlig hälsning, Joseph Smith jr"

(*History of the Church*,
4:162–164). ●

Tempelbilder

I varje nummer av *Lilla Stjärnan* under 2003 kommer det att finnas bilder av tempel. Ta ut bilderna ur tidningen, klistra fast dem på tjockt papper och klipp ut dem. Samla bilderna som en påminnelse om templens betydelse.

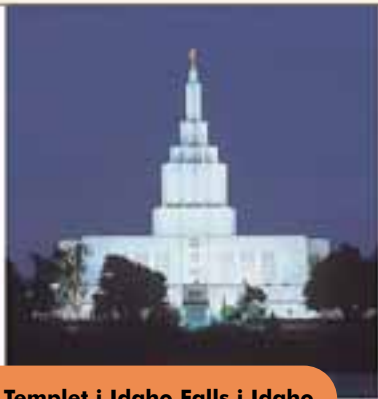

FOTO STEVE TREGAGLE

Templet i Idaho Falls i Idaho

Invigt den 23 september 1945
av president George Albert Smith

Templet i Bern i Schweiz

Invigt den 11 september 1955
av president David O McKay

FOTO STEVE TREGAGLE

Templet i Los Angeles i Kalifornien

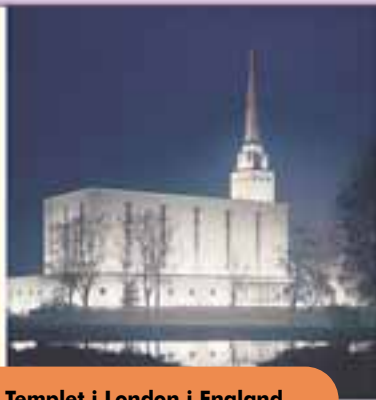
Invigt den 11 mars 1956
av president David O McKay

FOTO MICHAEL MCCONKIE

Templet i Hamilton i Nya Zeeland

Invigt den 20 april 1958
av president David O McKay

Templet i London i England

Invigt den 7 september 1958
av president David O McKay

FOTO LONGIN LONGZINA

Templet i Oakland i Kalifornien

Invigt den 17 november 1964
av president David O McKay

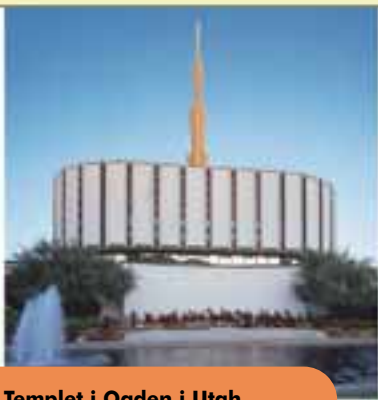

FOTO JOHN TELFORD

Templet i Ogden i Utah

Invigt den 18 januari 1972
av president Joseph Fielding Smith

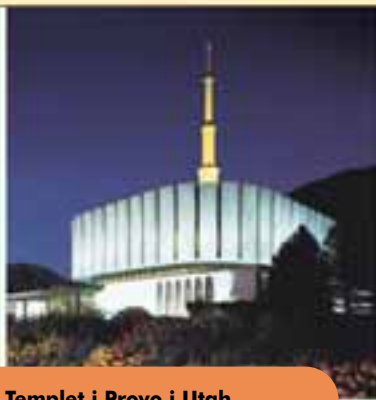

FOTO STEVE TREGAGLE

Templet i Provo i Utah

Invigt den 9 februari 1972
av president Joseph Fielding Smith
(bönen upplästes av president Harold B Lee)

FOTO CRAIG DIMOND

Templet i Washington DC

Invigt den 19 november 1974
av president Spencer W Kimball

Hjälper mamma

VINNY KEN MURAMATSU DE OLIVEIRA

När jag var fem år fick min mamma ont i ryggen. Hon kunde inte stå upprätt någon längre stund. En eftermiddag efter lunch somnade hon och min syster Dafne, som var två år gammal.

Jag spelade ett videospel — det älskade jag att göra.

Medan jag spelade som bäst, tänkte jag på mamma. Hon var alltid den som städade huset. Nu hade hon mycket ont i ryggen. Jag

tänkte att jag skulle hjälpa henne och överraska henne när hon vaknade.

Jag slutade spela, gick ut i köket, ställde mig på en stol och började diska. Där

fanns mycket disk, men jag trodde att mamma kunde sova lite längre om jag diskade åt henne.

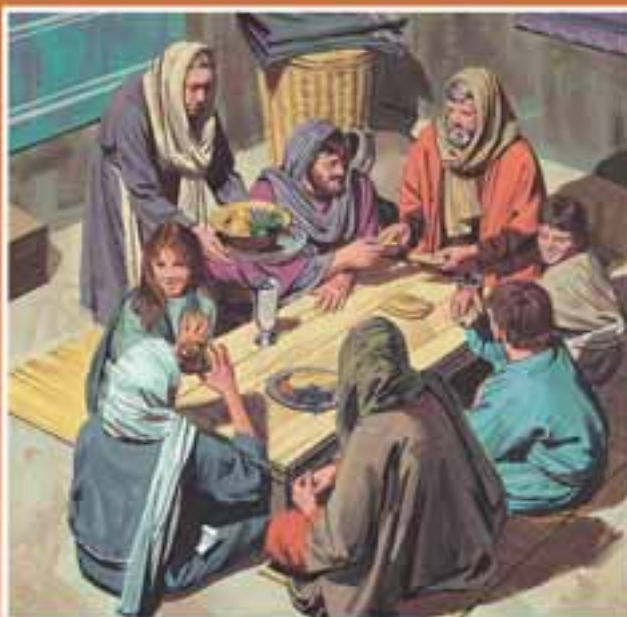
Jag höll fortfarande på med disken när jag kände en hand på min axel. Det var mamma som frågade vad jag gjorde. Jag sade att jag hjälpte henne att bli bättre i ryggen, och då började hon gråta. Sedan sade hon att hon var mycket glad för att jag ville hjälpa henne. Hon kramade mig och sade att Jesus var glad för det jag gjorde.

Jag lärde mig i Primär att vi bör vara som Jesus. Jag förstod aldrig riktigt vad jag borde göra för att bli lik honom. Men tack vare att jag hjälpte mamma, förstod jag att den Helige Anden hjälpte mig att komma på tanken att hjälpa min mamma när hon behövde det. Den Helige Anden hjälpte mig att bli lik Jesus. ●

Vinny Ken Muramatsu de Oliveira, 9 år, är medlem i Kariya församling i Okazaki stav i Japan.

DET FÖRSTA SAKRAMENTET

ILLUSTRATIONER PAUL MANN

Varje år hade judarna en fest som de kallade påskhögtiden. Den hjälpte dem att minnas hur Gud hade räddat israeliterna i Egypten för länge sedan, på Moses tid.

Andra Moseboken 12:27; Lukas 22:7

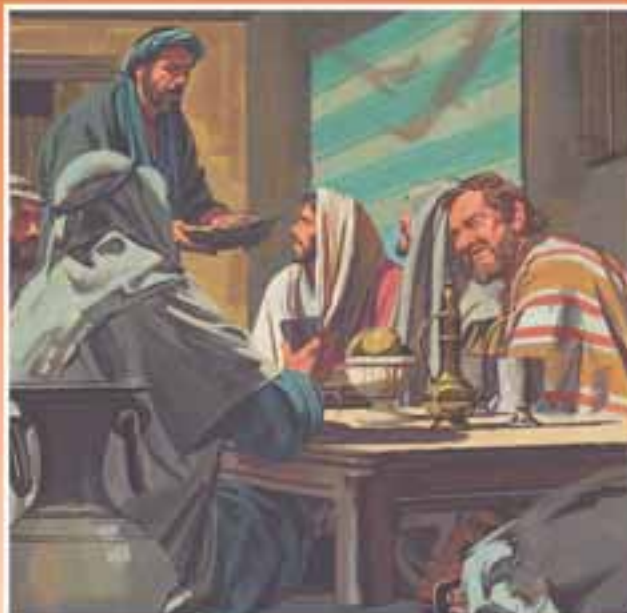
Jesus och de tolv apostlarna behövde hitta en plats där de kunde äta påskalammet. Frälsaren sände Petrus och Johannes i väg för att göra i ordning ett rum för detta.

Lukas 22:8

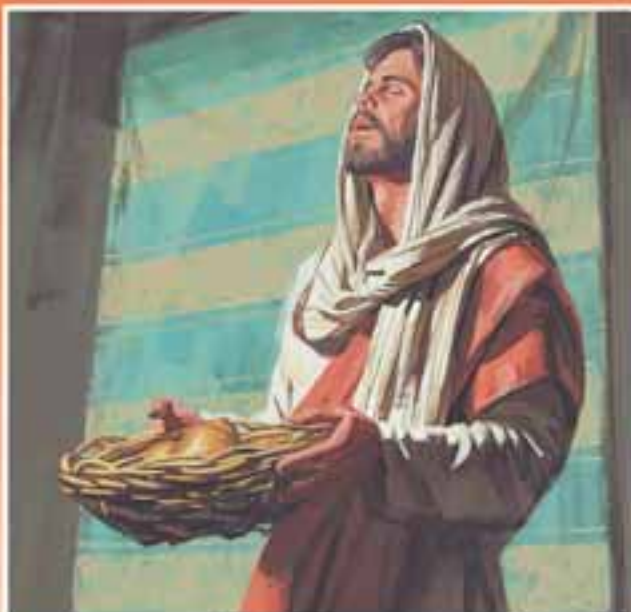
De fann rummet och gjorde allt klart för måltiden.

Lukas 22:9–13

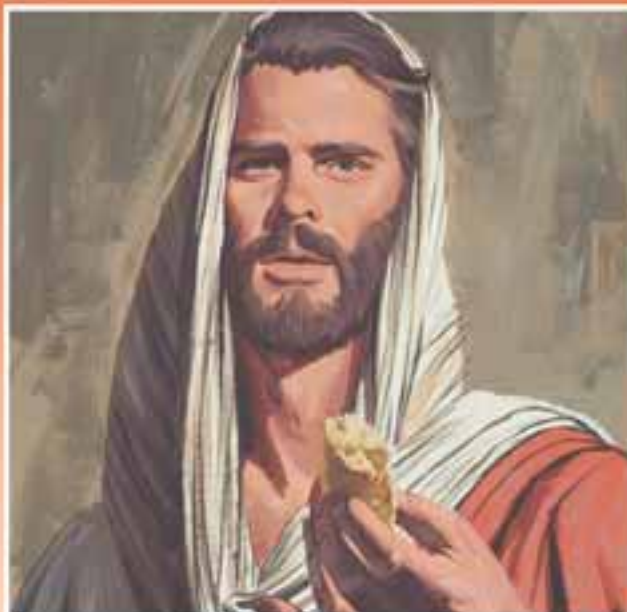
Jesus och alla apostlarna gick dit och åt av påskalammet.

Lukas 22:14

Vid måltiden gav Jesus för första gången sakramentet till sina apostlar. Han tog ett bröd, välsignade det och bröt det i bitar. Han sade till apostlarna att de skulle äta brödet.

Matteus 26:26; Lukas 22:19

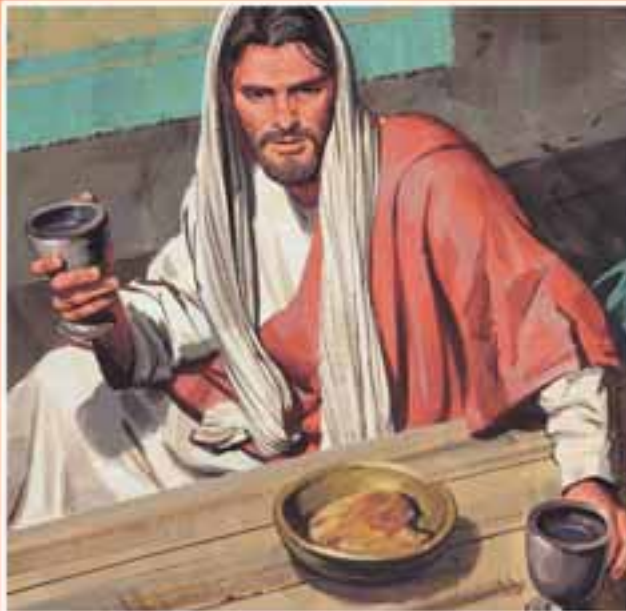
Jesus bad dem tänka på hans kropp när de åt av brödet, och minnas att han skulle dö för dem.

Matteus 26:26; Lukas 22:19

Jesus hällde upp lite vin i en bägare. Han välsignade vinet. Han bad apostlarna dricka av vinet.

Matteus 26:27

Han bad dem tänka på hans blod när de drack av vinet, och minnas att han skulle utgjuta sitt blod och lida för människornas synder.

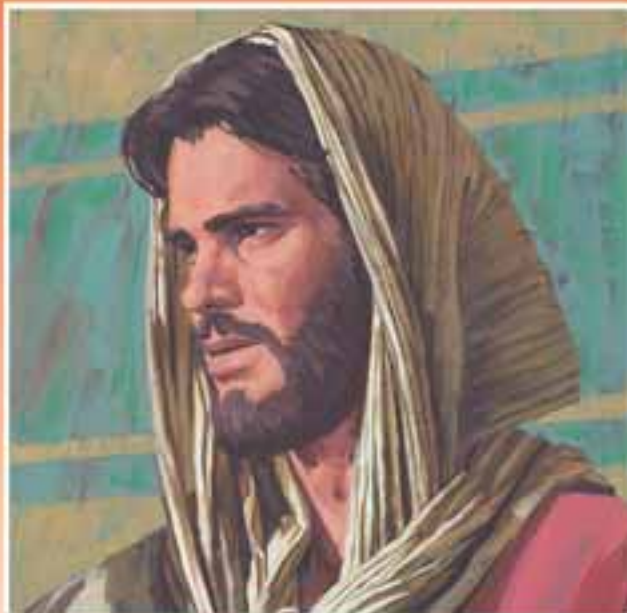
Matteus 28:26; Lukas 22:20

Jesus berättade också för apostlarna att orättfärdiga människor skulle döda honom. Elva av apostlarna blev mycket ledsna. De älskade sin Frälsare och ville inte att han skulle dö. Jesus visste att en av apostlarna, Judas Iskariot, skulle hjälpa de orättfärdiga människorna.

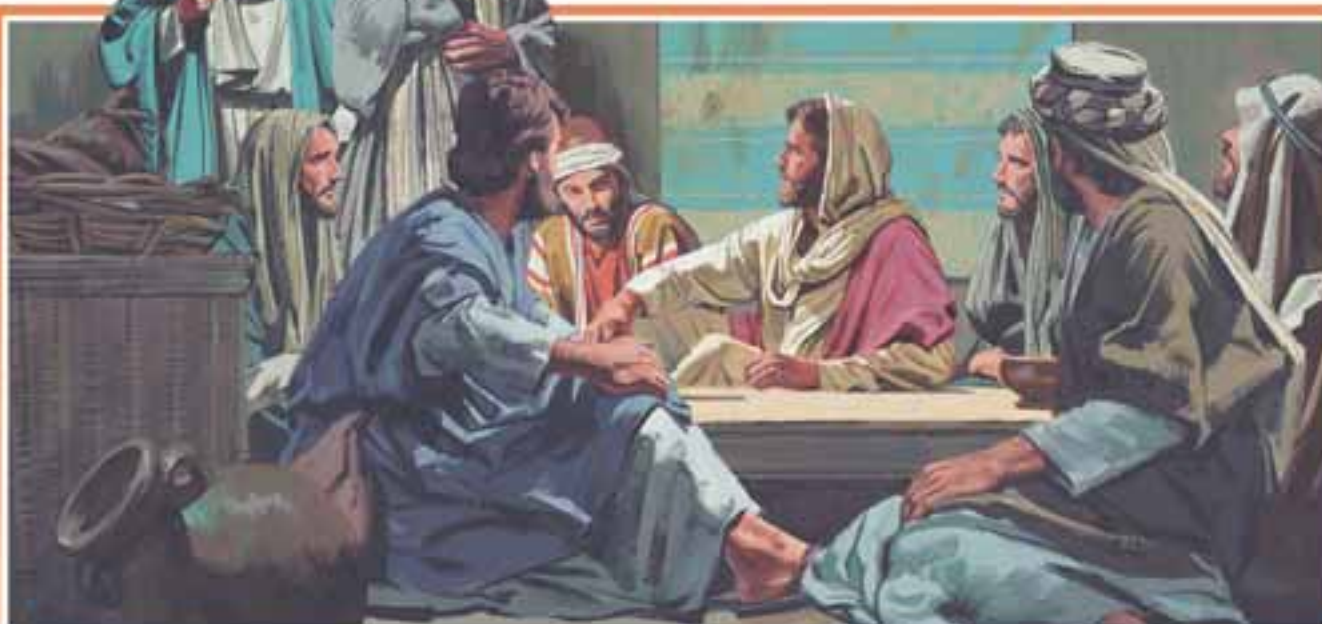
Matteus 26:2, 14–16, 21–25

ANNAT SOM JESUS UNDERVISADE OM VID DEN SISTA MÅLTIDEN

När de ätit färdigt talade Jesus med sina apostlar. Han sade att människorna skulle veta att de var hans lärjungar om de älskade varandra så som han hade älskat dem.

Johannes 13:34

Han sade att om de älskade honom, skulle de hålla hans bud. Han lovade dem den Helige Anden, som skulle lära dem allt de behövde känna till. Han sade att den Helige Anden skulle hjälpa dem att komma ihåg vad han lärt dem.

Johannes 14:15–18, 26

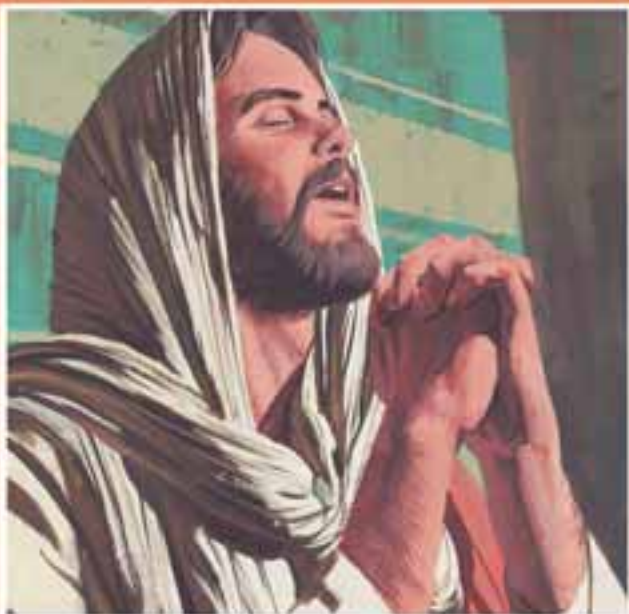
Jesus sade att han var den sanna vinstocken. Hans lärjungar var som grenarna på vinstocken. Om grenarna inte bär god frukt skärs de bort. Om en gren bryts av från den sanna vinstocken, kan den inte bära frukt. Men om grenarna sitter stadigt fast, kommer de att få näring.

Johannes 15:1–2

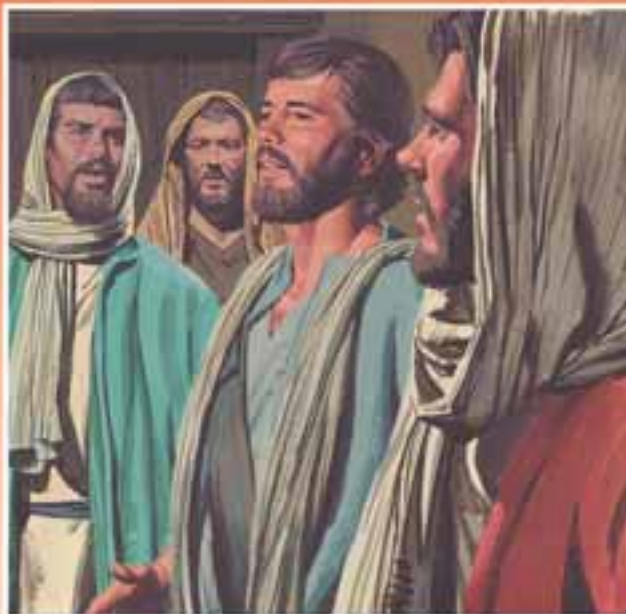
Jesus lovade sina apostlar att om de levde enligt evangeliet, skulle de bli som grenarna på den sanna vinstocken. Han skulle göra dem starka. Frukten, eller deras gärningar, skulle bli god. Men om de inte följde honom, skulle de inte bära någon frukt alls.

Johannes 15:3–8

Till sist bad Jesus Kristus om att hans apostlar skulle vara eniga när de utförde vår himmelske Faders verk. Han sade att han var ett med sin Fader, eftersom han gjorde det som hans Fader hade sänt honom till jorden för att utföra. Han bad att hans lärjungar skulle lära människorna att tro på honom.

Johannes 17:1–4, 6, 20–23

Sedan sjöng Jesus och apostlarna en psalm och därefter gick de ut ur rummet.

Matteus 26:30

Jag går trofast i hans spår

Beslutsamt ♩ = 92-104

1. Väl - sig - nad är jag av Her - ren Gud, som mig ti - digt vi - sat sitt ord och bud. Med mitt
(2. Han) äls - kar mig och han vet mitt namn, och jag vi - lar tryggt i hans kär - leks famn. Så i

hjär - tas sång vill jag vitt - na om min Fräl - sa - re, Guds Son. _____ Av
allt jag gör väl - ja rätt jag bör, jag vet hans verk är sant. _____ Jag

ho - nom fick jag min enk - la tro, om jag ber om hjälp, får jag kraft och ro. Jag i
är väl - sig - nad på mång - a sätt, Her - ren hör mitt tack när jag le - ver rätt. Ho - nom

gläd - je stor ho - nom tjä - na får, går tro - fast i hans spår. 2. Han
pri - sar jag för hans kär - leks lag, går tro - fast i hans spår. Her - ren

med mig går, då jag är från år går tro - fast i hans spår.

Text och musik: Janice Kapp Perry, född 1938
© 2001 Janice Kapp Perry. Alla rättigheter förbehållna.
Denna sång får kopieras för tillfällig, icke kommersiell
användning i kyrkan eller hemmet.

ILLUSTRATION DILLEEN MARSH

Frukta inte, av Greg Olsen

FRÅN SAMLINGEN VISIONS OF FAITH, MILL POND PRESS INC., VENICE, FLORIDA

"Har jag inte befallt dig att vara stark och frimodig? Var då inte förskräckt eller förfärad, ty Herren, din Gud, är med dig" (Josua 1:9).

Må våra tankar och handlingar
visa en inre, andlig frid och
styrka. Må vi ha fullständig
tro på att allt är möjligt för Gud och
minnas att genom vår lydnad kan vi lära
känna allt genom hans Helige Ande.”
Se president James E Faust, ”Stärk ditt
inre jag”, s 2.